

Razgled po svetu.

AVSTRO-OGRSKO.

Dunaj. — V občini Macso na Ogrskem je propadli sodniški kandidat Todorcsz iz jeze nad svojim porazom, svojega sluga Darabawz za ceno desetih kron najel, da umori sodnika John Buzdugan. Sluga se je ponoči vtihotal v poslopje sodnika, vtaknil dinamitni naboj pod glavo spečega Buzdugana ter zažgal vrvice. Eksplozija dinamita je raznesla glavo Buzdugana. Vслед detonacije iz spanja prebudeči kočijaž je spoznal bežečega morileca. Prijeli so tega kot tudi nasovatelja umora.

Budapešt, 15. junija. — Ukaj se je danes otvoril kongres sufragetk. Pozdravne govore so imeli: v imenu vlade naučni ministr in v imenu glavnega mesta pa župan, Grofica Illa Teleki je pozdravila delegatke kot predsednica ogrske organizacije.

Predsednica kongresa gospa Carrie Chapman Catt iz New Yorka je poročala o velikanskem naraščanju ženskega gibanja in pravi, da je le malo dežel na svetu, kjer se to gibanje ni organiziralo. Z ofiциelnim priklopom žensk iz Kitajske, se je odzvalo zahtevam žensk v petih celinah in v več kot 25 tih narodih.

V minuli zimi se je na zahteve žensk v ozir jemalo v 17 narodnih parlamentih in v 33 državnih in drugih legislaturah. Največji uspehi so bili doseženi v Ameriki.

Nemčija.

Berlin, 15. junija. — Petindvajset letnica, od kar je nemški cesar zasedel prestol, se je danes pričela povsod mirno slaviti.

Berlin tvori te dni središče prihoda tujcev, kakoršnih glavno mesto malo kedaj vidi. — Ogromne množine ljudi, o čim se ne more predečti, koraka po glavnih cestah semtrja. Policija ni vsemu kos in promet je čisto oviran.

Berlin kaj takega še ni videl, na kar sme Vilče res ponosen biti.

Italija.

Rim. — Ko hitro bo mogoče izvršiti mobilizacijo, bodo trupe poslone v Libye, da ukrotijo tamšno in surekejo domačih arabskih plemen. Od zavzetja poprejšnjih turških posesti v severni Afriki, ni bil tako resen položaj za obstoj italijanskega gospodarstva, kot se je razvil v novjšem času. Achmet Sherif, Veliki-senusi, glavlar fanatičnega verskega in političnega arabskega tajnega reda, je razvil zastave "Jehads" "svete vojne" proti kristjanom. Po došlih poročilih so tri krščanske naselbine, ki so se mirno pokorile italijanski vladi, zginile raz površja zemlje. Ženskam so samo radi tega prizanesli, da so jih potem razdelili bojevnikom za njihove harme. Bajje je veliko orožja iz Francije vtihotapljenega v taborišče Achmeda.

Velikbritanija.

London. — Kot naslednik odstopivšega J. Bruce Ismay (znan od "Titanic" katastrofe), bo dosedanjaji podpredsednik Harold A. Sanderson predsednik "International Mercantile Company".

Balkan.

Sofija. — V mnogih krajih Boğarije se ponavljajo potresi. Znatna škoda je povzročena v in okoli Crabovice. V Trnovi so se v soboto ves čas čutili kratki toda močni sunki. — Tam je bila veliko ljudi življenje izgubilo. Vслед sesede hiš, je na tisoče ljudi brez strehe.

Turčija.

Carigrad. — Tukaj je bil Veliki vezir Mahomed Šefket paša napaden in umorjen. Eden sin bivšega Velikega vezirja Kiamil paša je aretiran, ker je na sumu, da je v nekaki zvezi z umorom.

Španija.

Madrid. — Spori v liberalni stranki so vzrok krize v političnem položaju, ki je v zadnjem času prispela do vrhunca pri glasovanju v senatu s tem, da je 37 liberalcev glasovalo proti vladni predlogi.

Vслед tega poraza, je grof de Romanones svoj ministrski urad zopet odložil.

Japonsko.

Tokio. — Grof Gombei Yamamoto, japonski ministrski predsednik, je izjavil, da obžaluje ker se ni rešeno vprašanje californiskega posedanja zemljiše po inozemcih. Pred časnikarji je govoril o zunanji politiki, v katerim je povdarjal važnost sporazumljenja med Japonsko in Zdr. državam; zatoraj je potrebno vkriniti primerne odredbe in pričakuje zaupajoč, da se bo vse uredilo prijateljskim potom.

Nadalje je naznanil, da bo vlada uvedla upravne reforme, po katerih se bo prihranilo \$35,000,000.

Philippine.

Manila. — Iz Baysaya se poroča o silnih bojih med Amerikanci in vstaškimi Morosi. Morosi so zavarovani v neki trdnjavi ter napadajo Amerikance, toda vselej so odbiti z velikim izgubami. Amerikanci nameravajo sedaj, vso moč proti njim razviti.

Mehika.

Mexico City. — Siri se vest o predstojeh nadaljnih izpremembah v ministrstvih. Med drugim se je zahtevalo, da se odpove justični ministru Rudolfo Reyes, sin generala Bernardo Reyesa, pristaša Diaza, kateri je prišel ob življenje v proti Madero vprizorjeni vstaji v glavnem mestu.

Mexico City. — Vstasi so zahtevali predajo mesteca San Luis Potosi, katero tvori ključ k olatim izvirkom v Tampico. Oni stoje 4000 mož moči, med San Luis Potosi in Saltilo, in izvzemiš Tampico imajo v svojih rokah ves Tamaulipas.

General Blanquet, novi vojni ministr obca, da bo ogroženo mestoce varoval s splošnem napadom v državah San Luis Potosi, Nuevo Leon in Tamaulipas. In je naznanil da namerava ekspedicijo iz Vera Cruz, in tri vojne ladje bodo poslone v Matamoros. Pri tem pričakuje, da mu bode Jug pomagal.

Durango je že 70 dni oblegano in prebivalci morajo štediti, če hočejo da zaloge kmalo ne poičje. Zvezne trupe so zasedle Zacatecas, katero so vstasi pred nekaj dnevi zapustili.

Nujne rešitve.

Dne 16. t. m. sta v tukajšnjim kriminalnem sodišču pričela poslovati dva nova pomožna sodnika, da rešijo nujne zadeve. Do 1. junija mora biti 82 važnih kazenskih procesov rešenih, sicer bi morali izpustiti dotične obtožence, če se jih do tje ne procesira. Zakoni določajo, da obtožence, ki nemore položiti varščine in je radi tega zaprt v okrajnih zaporih, mora v teku treh mesecih od časa obtožbe, procesiran biti. Od 1. decembra m. l. do 1. junija t. l. je velika porota vložila 1924 obtožb, ki se nanašajo na 3000 oseb. V okrajnem zaporu je 648 obtoženih, ki čakajo na razprave. Do sedaj so bili sodniki Burke, Cooper, Kersten in Walker od katerih je vsak 400 kazenskih procesov rešil. Državni pravdnik Maclay Hoyle se je obrnil do predsednikov okrožnih in superior sodišč, naj mu dajo zadostno število sodnikov, katere sta dva sodnika odredila, da tam uradujeta, dokler bodo rešene nujne stvari in pa, da ne bodo prenapolnjeni okrajni zapor.

PRIJATELJ, nagovori vsakega rojaka, ki ga srečaš, da se naroči na list Glas Svobode. \$2 na leto \$1 na šest mesecev.

Razne novice.

Ženska volilna pravica v državi Illinois.

Springfield, Ill. — Poslanska zbornica državne legislature je 11. t. m. sprejela zakonsko predlogo za žensko volilno pravico z 83 proti 58 glasovi. Zakon daje volilno pravico vsem ženskam, ki so ameriške državljanke in stare nad 21 let ter smejo voliti za vse ustavne urade in sicer:

1. Predsedniške volilne može. (Narodna volitev.)
2. Univerzne-Trustees. (Državne volitve.)
3. Collectorje, Surveyor, člane davčne-assessorke-oblasti, člane Board of Review, Drainage Canal Trustees. (Okrajne volitve.)
4. Mayor, Aldermen, mestni klerk, mestni pravdnik, mestni blagajnik. (Mestna volitev.)
5. Predsednik Village Board, Trustees, Clerk in blagajnik. (Občinske volitve.)
6. Supervisor, Assessorje, Clerk, Collector, cestne komisarje. (Volitve mestnih okrajev.)

Za sedaj so ženske še izključene od volitev:

Zvezne senatorje, kongresne poslance, članov državne legislature, guvernerja, podguvernerja, državnega tajnika, Auditor, finančni blagajnik, šolski superintendent, generalni pravdnik, sodnike superior, prizivnega, okrožnega, superior, probate- in kriminal-sodiča, mirovni pravdnik, okrajne komisarje, okrajne sodnike, in Clerke, Sheriff, okrajne blagajnike, Coroner in Recorderje.

Očividno bo guverner Dunne zakon podpisal, razen če je proti u-stavi. Izključeno ni, da ne bi bili v odobreni predlogi pustili kako "zagatko", da zakon preprečijo. Kaj takega ne bi bilo prvič. In pa tudi ne bi bilo se čuditi, če bodo zakonu oporekali, saj nazadnjakov ne manjka.

Pretep v poslanski zbornici.

Springfield, Ill., 14. junija. — Večraj večer ob 6. uri bi bilo skoraj prišlo do splošnega pretepa v poslanski zbornici. Poslanec Gorman iz Peoria je pobil temperenčnega vodja Wilsona. Trajalo je delj časa predno je predsednik McKinley napravil mir.

Med posvetovanjem o Richardsonovi predlogi je Wilson šel od republikanske strani k demokratični da govori z večimi poslanci, ko mu je Gorman kaklicel, naj ostane na svojem mestu ter ga imenoval kramarska duša. Wilson mu je odvrnil s plošno znano ameriško psovko in Gorman ga je udaril v lice, da se je krvavec zvrnil.

Predsednik je nato hotel odgoditi zasedanje, toda poslanci niso dopustili. Bržkone se bo še nadaljeval spor med stihimi in mokrimi.

Železnična nesreča.

Blizo Hammond, Ind. je 13. t. m. tovorni-brzovlak Chicago, Indiana and Southern železnice v ovinku povozil ročni železnični voziček, na katerem je bilo 8 oseb, od katerih so 3 usmrčene 5 pa ranjene.

Oznanjevalec ljubezni do bližnjega.

McAlister, Okla. — Župnik W. C. Ciek je bil aretiran, ker se je branil poklicati zdravniško pomoč k svojim dvema zelo bolnima otrokoma. Oba otroka sta umrla in župnik je pod jamstvom \$1000 obtožen uboja.

Po stari navadi.

Bibberg, Minn. — Osear Parrel je bil 14. t. m. v zapor obsojen na nedolžen čas, ker je nekemu indjanskemu dekletu whisky prodal. Razprava je dognala, da neka tolpava v okraju od Pelican Point, bliže mesta Orr, deluje z namenom, da na rezervaciji bivajoče rdečke-kožce ocigani za denar, kožuho-vino in druge vrednosti. Da se to ložje doseže, se jih popred opijani.

Poštno povzetje pri paketih.

Washington. — Na vse poštarje v Zdr. državah je izšlo navodilo glede postopanja povzetja (C. O. D.)-poštnih paketov, katero stopi v veljavo 1. julija.

Znesek, ki se povzame na vsako posamezno pošiljatev, ne sme \$100 presegati. Pristojbina za povzetje znaša 10c, kateri so za plačati od odpošiljatelja s paketno znamko, ki se na paket prilepi. Ta pristojbina obenem zavaruje vsebino paketa proti izgubi, vendar se v tem slučaju ne more zahtevati večje odškodnine, kot največ \$50. Pošiljatelj paketa dobi pobotnico pošiljatev, na kateri je razvidna svota povzetja, kar bo tudi na dostavoici zaznamovano. Prijemnik, potrdi prijem na dostavnici, katera nadomešča poštno makaznico. Deželni pismonoši znajo sprejemati povzetne pošiljatev ter jih oddajati po mestnih in deželnih pismonoših kakor tudi po posebnih selih.

Zopet naselniški zakon.

Washington, D. C. — Takozvana Burnett-Dillingham predloga pride v poslanski zbornici zopet na glasovanje. Kakor znano, določa predloga gotovo izobrazbo za priselcnice in ravno tako so določene druge izpremembe naselniške postave.

Predloga je bila v zadnjem zasedanju od obeh zbornic kongresa sprejeta, toda takratni predsednik Taft jo ni podpisal. Preko veto predsednika je v senatu bila zopet sprejeta, medtem ko je zbornica z veliko večino odklonila tako postopanje. S tem je bila zapečaten usoda predloge.

Preskušnja naobrazbe zahteva od vseh priselcnikov v starosti čez 16 let, da znajo v Angleščini ali sploh v kakem evropskem jeziku čitati in pisati. Izvzeti so samo bližnji sorodniki ali rodbinski člani ameriških državljanov. Po določilih predloge so nadalje izključeni vsi tisti, ki ne morejo postati ameriški državljan, razen če kakšna pogodba obstoji, ki dopušča naseljevanje.

Civiliziranje Morosev.

Washington. — Brigadni general Pershing je pričel napadati Morose. To se godi v soglasju z načrtom, da se razorožijo polcivilizirani plemeni v južnih delih Philippinskih otokov in da se trajen mir napravi.

V severnim delu otoških skupin se je razoroženje mirnem potom izvršilo, in upanje je da se bo tudi to doseglo vsled vpliva sultana iz Jolo pri divjih plemehih v Jolo-skupinah in v Mindanao. Tozadevno pogajanje se že dlje vrši, dokler se je pokazalo, da se razoroževalna politika more le s silo izvesti.

DELAVSKE RAZMERE.

West Virginija.

Charleston, W. Va., 16. junija. — Poročila iz raznih zbirališč minerjev so došla danes jutro, ki kažejo na to, da bo v West Virginiji prišlo do novega štrajka.

Minerji v Ekadale in v gorah blizo Rayford so glasovali, **ne na delo se vrniti.**

Boj se bo danes pričel. Posestniki premogovnikov niso držali guvernerju in minerjem dano obljubo, da zaposlijo minerje, brez da bi del tistih kaznovali. Od tod razgorčenost minerjev.

Senator Martini, član preiskovalnega komiteja nazivlje posestnike premogovnikov "**nenasitna banda**".

Lee Calvin je pred preiskovalnim komitejem izpovedal, da je on z druhalijo šerifov pod vodstvom posestnika Quinn Morton in šerifa B. Hill neko noč se peljal skozi štrajk-distrikt in da so le-ti kempe, kjer so stavkujoči minerji šotorili, po noči obstreljavali.

On se je branil vdeležbe tega početja. Imeli so seboj izvrstne puške, katere so med seboj razdelili, ko hitro so zagledali kempe.

Naročnikom in zastopnikom "Glas Svobode"!

Že v zadnjih par številkah smo pozivali vse one naše naročnike, ki nam dolgujejo na naročnini, da najkasneje do 1. julija t. l. poravnajo zaostalo naročnino in naj isto takoj ponovijo, če želijo še zanaprej naši naročniki ostati.

Res je, precejšnje število se je odzvalo našemu pozivu, toda velika je pa še armada onih, ki tdrovratno molčijo.

Tak pojav je obžalovanja vreden; vsak delavec, ki ne dobi toliko plače, kot bi jo rad imel, se huduje in jezi nad kapitalisti, češ, premalo mi plačajo. Vse to je že res, toda, mar smo mi kapitalisti da se valjamo v denarju, ker se nam pravočasno ne pošlje, kar nam gre?! Ne, nismo! Delavci smo kot Vi naši naročniki, živeti moramo kot Vi, a stroške imamo pa večje kot Vi, in ti stroški morajo biti točno pokriti vsak dan, vsak teden in vsak mesec. To je razlika med nami delavei.

Torej vidite, da kakor ste Vi Vašega plačila vredni, tako smo tudi mi, samo razlika je ta, da med tem ko Vi dobite Vaš zaslužek vsake 14 dni ali ob mesecu, nam Vi ne daste tista \$2.00 ali celo \$1 niti ob letu! Tako ne more iti naprej in tudi ne bo šlo!

Kdor noče biti naš naročnik, naj zaostalo naročnino poravnata in nadaljno pošiljatev enostavno ustavi; vsaj stroškov ne bomo imeli.

Tem potom tudi ponovno prosimo naše zastopnike, da v najkrajšem času obiščejo v svojem delokrogu naše naročnike in izterjajo zaostalo naročnino, oziroma isto ponovijo, vredijo imenik in nam do takrat poročajo.

Naj se pripomnimo, da smo predzadnji teden pričeli graditi hišo za lastno tiskarno. Da torej omogočimo dvakratno izdajo lista, veče vsakega somišljenika dolžnost, da vsak po svoje pripomore do teško pričakovane cilja in sicer s tem, da v prvi vrsti pravočasno plača naročnino, potem pa da še vsak pridobi kaj največ novih naročnikov.

Tedaj da bo vsestransko prav prosimo, da vsak vpošteva to.

Zadnji in predzadnji teden smo razposlali tudi račune na vse, ki listu kaj dolgujejo, bodi si za oglase ali tiskovine, privatno ali za društva, ter prosimo da dotičniki to vpoštevaajo in nam pošljejo, kar nam gre.

Nadalje opozarjamo rojake naročnike, ki se preseljujejo iz kraja v kraj, da nam vedno poleg novega tudi stari naslov naznanijo. Nek naročnik piše: sem se preselil iz Pennsylvanije v Kokomo, Ind., pošiljajte mi list sedaj sem. Drugi se je preselil od tam sem in zopet drugi od tu kam, brez da nam naznanili poleg novega tudi staro bivališče, in ko lista ne dobijo se jezijo — mi pa tudi, ker nismo vsegavedni, da bi na pr. izmed 2000 pennsylvanskih naročnikov, brez da vemo za naslov, kar po tem ali onem posegli in ga prestavili.

Naznanje tudi društvam S. S. P. Zveze in S. D. P. in P. Družbe, to je onim, ki dolgujejo naročnino za list Glas Svobode kot društveno glasilo, po sklepu konvencij, da se mora vsako teh društev na glasilo naročiti. Mi bomo vsa ona društva, ki do 1. julija naročnine ne poravnajo izročili kolekciji istih gl. odborom ozir. gl. tajnikom. Ker se nam že neumno vidi vedno drezat, pisati brezuspšno ter povrh čas brezpotrebno tratiti. Mi vknjžimo vsako društvo, ko hitro je sprejeto v Zvezo ali Družbo in če ni kaj prav, ali če društvo lista redno ne prejema naj se takoj oglasi pri nas.

Končno še v pojasnilo rojakom, ki se obračajo na nas za kak svet, da za odgovor vedno prilože tudi znamko, in koncem koncu v pojasnilo tudi vsem onim, ki premalo pisma frankirajo, da bomo taka pisma v bodoče vračali ozir. jih ne bomo sprejemali.

Uprava "Glas Svobode". 3622 W. 26th St., Chicago, Ill.

ške, katere so med seboj razdelili, ko hitro so zagledali kempe.

Brezobzirno so streljali na šotorih in videti je bilo, da so se pri tem kratkočasili. Na vprašanje, če niso popred iz kemp streljali, je rekel Calvin: "Ne, prvi strel je bil oddan iz železničnega vlaka. Neka žena z malim otročičkom je bila v nogo zadeta in težko ranjena. Streljalo se je kar tja v en dan, kamor je priletelo. Od končne postaje so se zopet nazaj peljali in na povelje Quinn Martona so kempe ponovno obstreljavali. Ta podla lopovščina se je vršila ponoči, Ciseo Estep je bil pri svojem domu ustreljen, žene in otroci so bili ranjeni."

Preiskovalna komisija je bila silno ogorčena, ker je bil ta nočni napad izvršen, predno je bila poklicana vojaška pomoč.

Neki miner je izpovedal, da ko je oklopni voz s šerifi dospel blizu Paint Creek Junction, bile so luči v železničnem vlaklu ugasnjene in pričel se je pravi ognjeni dež spuščati na Holly Grove.

Streljalo se je s strojnim puškami. On trdi, da se je še le potem streljalo, ko je k tem lokomotiva dala znamenje. Šerif se je pozneje branil, da bi na kempe pustil zopet strelati, ker se je v šotorih nahajalo mnogo žensk in otrok.

Neki drugi premogar je rekel, da oborožena čreda posestnikov vodi prava strahovlado.

Charleston, W. Va., 16. junija. — Uradniki United Mine Workers unije so od zveznega sodnika Keller, postavljeni vsak pod \$1000

jamstva. Proti njim naperjena obtožba, pride na vrsto razprave še le 18. novembra.

— Boston. — 7000 vslužbencev "Boston vrhtalne železnice" bo glasovalo radi stavke, ako železnična družba ne ugodni zahtevam umijskim delavcem glede plače in delavnega časa. Vslužbenci zahtevajo delavni dan 9tih ur namesto enajst.

Delavska usoda.

New York, 16. junija. — Pri gradnji novega "Subwaya" se je porušil del tunela ter pokopal v njem delujoče delave. Storili so se vsi napori da bi rešili ponesrečence; do sedaj so našli 10 mrtvih, toda minulo bo še najmanj 24 ur, predno bodo dobili še dva pogrešana. Ponesrečeni so večinoma Italijani in Ogrji.

DENARJE V STARO DOMOVINO

pošiljamo:

Za \$ 10.30	50 kron
Za \$ 20.40	100 kron
Za \$ 40.80	200 kron
Za \$ 81.60	400 kron
Za \$ 102.00	500 kron
Za \$ 203.50	1000 kron
Za \$ 406.00	2000 kron
Za \$ 1015.00	5000 kron

Postarina je všteta pri teh svotah. Doma so nakazane svote popolnoma izplačajo brez vinarja odbitka. Naše denarne pošiljatev izplačuje c. kr. poštno hranilni urad v 11. do 12. dneh. Denarje nam poslati je najprilicneje do \$50.00 v gotovini v priporočnem ali registriranem pismu, večje zneske po Domestic Postal Money Order all pa New York Bank Draft:

FRANK SAKSER CO.,
82 Cortland St., New York
104 St. Clair ave., N. E., Cleveland, O.

OD PLUGA DO KRONE

ZGODOVINSKI ROMAN. SPISAL JAKOB BEĐENEK.

DRUGI DEL.

(Nadaljevanje.)
XVI.

"Čemu pač, draga duša? Rad bi vedel za tiste Vaše dolžnosti! Ali se vam ne zdim nesramen, če vas prosim zanje?"

"Ne, da bodete videli, kako odkritosrečno govorim z vami, naštem vam tudi te lahko. Prva dolžnost je vendar, rekla bi, dogovoriti se v tem oziru z mojimi redniki. Teh dveh poštnjakov, ki sta se me usmilila pred leti tako nesebično iz gole krščanske ljubezni, vendar ne morem zapustiti meni nič, tebi nič. Moj Bog, kaj bi si morala misliti o meni! V drugi vrsti se mi zdi pa tudi potrebno, brata vprašati. Ali mislite, da ne?"

"To seveda bi bilo vse treba, če bi — se ne bilo že zgodilo! — Predno sem se govoril z vami o tem, kar sva se menila, dogovorili smo se z bratom in z redniki Vašimi. Prvemu je bil moj predlog, kako po volji, drugi so osupnili, kajti kako radi vas imajo! Ker se pa nadejajo, da je vam na srečo, ne bodo ugovarjali, menda tudi vedo, da bi jim ugovor ne koristil, kdo ve kaj?"

"Tako?" začudi se Polonica, "moji ljudje, pravite, da o tem že vedo, kar se je za mojimi hrbtnimi plečmi, kako pa, da meni do danes živa duša ni kaj znila o tem?"

"Hotel sem tako, da iz mojih ust čujete ponudbo, katero ali vzprejmete ali pa odbijete!"

"Kdo pa vam je porok, da bode te srečni z mano? Teško da bi bili zadovoljni z menoj brez tiste požrtvovalne ljubezni, katero sme vsak čas terjati mož od žene."

"O gospica, meni zadošča iz prva samo prijateljstvo Vaše, katero v ljubezen razširiti bode moja bodoča in jedina skrb. In da vam nisem zopern, to menda smem že danes sklepati iz vsega Vašega vedenja."

"O tem se niste motili, in menim, da nisem nedostojna, ako vam priznam, da ste mi prav rlo po volji. Gospod nadporočnik, ne bodem se dalje branila seči vam v roko!"

"Ali je res, dekle zlato? Na mojo desnico, odslej posvečeno tebi na pomoč, varstvo in obrambo! Ta le mali prstan, spomin matere moje, natakneš ti za spomin na to presrečno uro. Okleni se me in hitro nazaj med veselo družbo, kjer gospodom nemudoma naznava zaroko."

Polonici je bilo tako dobro, tako lahko pri srei, kakor že davno ne in kaj bi ji tudi ne bilo, saj je vendar našla človeka, ko se ga je najmanj nadejala, na katerega se ji bode opirati po težavnem potu tega življenja. Domov ni smela, boječ se, da bi jo zopet ne prijeli, in tudi, kakošno veljavo bi še imela v domačem kraju, če so jo v Ljubljani učeni gospodje spoznali za copernico. Otroci bi se skrivali pred njo, matere bi križale svoje dojence vpricho nje in njene vrstnice bi se ji umikale. Rednike in brata je sicer našla, toda kdo ve, kako dolgo traja vse to? Čez noč lahko vsi trije umro in ona ostane zopet sama in zapuščena na širnem svetu. Mož, pravi mož je vendar več nego brat in več nego rednik in bodisi ta še tako dober, še toli skrben.

General Rouvroy je imel še vedno veliko besedo in je nad mero povzdigoval francoske modrijane, ki so svetu s svojim ukom prižgali novo luč. Glasno so mu ugovarjali drugi, ko se je vrnil Pauer s Polonico in sedel poleg Vege.

Pauer je Vegi nekaj pošepetal, v tem pa se je Polonica, sedeča ob drugi strani majorja, zardela do čela. Major dobrovoljno prikimava in gre k redniku Polonici, kateremu tudi nekaj šepne na uho. Generalismus to videč, pravi smehljaje, ko je general Rouvroy utihnil: "Major Vega prenaša skrivnosti. Ali jih smemo zvedeti tudi mi drugi? So-li morda zopet Turki blizu?"

"Nič takega, ekseelence," odgovori namesto majorja predsednik. Ravnokar sem čul veselo novico, da sta se gospod nadporočnik

Pauer in moja hči, sestra gospoda majorja Vege, pred nekolicimi trenutki kar potihem brez naše vednosti — zaročila." Splošno začudenje v veseli družbi. Predsednik nadaljuje: "Ker sta oba polnoletna, zato jima pač ne gre ugovarjati, in jaz predlagam, da se zaroča tu še jedno javno izvrši pred nami. Novozaročencema napijem s polno kupo, naj ju Bog poživi še mnogo let zdrava in zadovoljna do pozne starosti. Kakor mili mi nevesti iz sreca privoščim blagega in junaškega moža, katerega si je izvolila, tako presrečno mi je žal, da se loči naše hiše, kjer smo tako srečno živeli devet let. Ker me Bog ni oblagodril z lastnimi otroci, pohčeri sem tebe, draga moja, zanašajoč se, da nama bo deš na stare dni v tolažbo. Ker se je pa to sedaj drugače zasukalo, bodisi tako! Da mi ne pojde prazna od hiše; objubim ti tukaj vpricho vse te prečastne gospode, da ti odštejem na dan poroke, katera bodi po vajini želji že v štirih tednih, deset tisoč cesarskih cekinov, s pogojem, da naju vzameta s seboj v prestolno dunajsko mesto, drugih deset tisoč pa dobita po najmi smrti. Jaz, kakor tudi moja žena bi ne mogla živeti brez Polonice, zlasti ne tukaj v turskem obližju, tako se nama je priljubilo to srčnomilo dekle. Vam pa, gospod nadporočnik, častitam od vsega srca, da ste dobili takega angelja za nevesto. Bog vaju poživi mnogo, mnogo let!"

XVII.

Turški boji, katerih smo izkusili Slovenci izdatno več, nego naši sosedje Nemci in Lahji, bili so vselej grozni in strašni. Zapisani so ostali s krvavimi črkami v zgodovini našega naroda. Še groznejše pa so bile stvari, ki so se pripovedovale iz tistih bojev. Najmanjša novica brez vsakega pomena je narasla spotoma v naši deželi tako grozno, da se je koža jezila tistim, ki so jo slišali. Pozvedoval seveda ni nihče, ali je resnično, kar se pripoveduje od vasi do vasi ali ne, in čemu tudi? Ljudje so tako govorili in pravili dalje, kakor govore in pripovedujejo še dandanašnji, za resnico pa se brigati tisti, kdor posluša, če mu je že tolikanj do nje.

Takšno novico je prinesel jeseni leta 1789 zagoriški kovač iz Ljubljane. V Ljubljani je slišal pogovor o generalu Laudonu in Belem Gradu, katerega je vzel Turkom. Mož je tudi slišal, da so Turki ujele nekaj cesarskih vojakov, predno je Beli Grad padel, in da so jetnikom porezali glave in jih nateknili po trdnjavnem nasipu na drogo. Domov prišedši, vedel je kovač že prav izvestno, da je bil med obglavljeni tudi Vehovec častnik. Vehovko je ta sama na sebi ne neverjetna novica grozno potrla. Ne, ker se je morda danes ali jutri zanašala na bratovo pomoč, temveč ker ga je ljubila in bi ga bila rada videla vsaj še jedenkrat.

Na Vehoveca je novica o vsakomvem žalostnem konci vplivala izdatno manj, nego je bilo pričakovati. Saj ga itak ni bilo nikdar blizu, odkar je on gospodar pri hiši in toliko da se ga je še spominjal, zlasti sedaj, ko se mu je go-dilo dobro, kajti voznja v Trst, kamor je že dvakrat naložil po dva voza, obnesla se mu je vselej izborna, in mož si je več prisluzil, nego je mislil. Živeč, zlasti boljši, spravljal se je od naše strani v Trstu vedno lahko in dobro v denar, ker voznja ni stala toliko, kakor iz drugih dežel in pa, ker bližnja okolica tržaška navadno niti toliko ni pridelala, kar je potrebovala sama zase. Čuda torej ni, da je imel Vehovec že po jednoletni voznji skupaj svoto, s katero bi bil lahko poplačal malone ves dosednji dolg pri kovači; toda tega ni storil, ker je že jel trgovski računjati. Četudi so bile obresti po deset od sto na leto navadnemu kmetu res previsoke, vendar si je Jaka v svoji premetenosti izračunjal, da mu glavnica, katero ima v rokah, skoro na mesec prinaša te odstotke. Naj torej dolg le ostane še vsaj toliko časa, da bo de imel še več pod palcem in

mogel po poravnanim dolgu tržiti v Trst. No, misel ni bila napačna, če bi bil Jaka, kakor se spodobi c-preznemu podjetniku, jemal v poštev tudi nevarnost vsakojake izgube. Kovač pa tudi ni silil na plačilo, ker mu je bilo Vehovecovo posestvo za to svoto še vedno zadosti dober porok.

V tej dobi se snide Jaka na poti v Trst na Opčini v gostilni, kjer je navadno napajal, z jednim tistih prijaznih ljubljanskih gospodov, s katerimi je v Ljubljani izpraznil marsikak bokal vina in dostikrat kvartal večinoma z dobičkom.

"Oho, prijatelj, kaj pa je vas semkaj zaneslo?" vpraša Vehovec Ljubljancana, kateri ga je takoj klical pit, ko je Vehovec stopil v hišo.

"Po opravlku sem prišel tu gor," odgovori Ljubljancan.

"Pa menda vendar ne iz Ljubljane; nekoliko daleč bi bilo semkaj po opravkih," pristavi Vehovec.

"O kaj še, iz Trsta sem se pripeljal semkaj. Ali ne ostajate v Ljubljani pri 'Zeleni žabi', da me niti pogrešali niste? Saj sem že skoro pol leta v Trstu."

"Tako?" začudi se Vehovec, "pogrešal Vas res nisem in kako tudi, ker je družina prijaznih gospodov pri 'Zeleni žabi' vedno tako obila, da posamičnika niti pogrešati ni. Kaj pa delate v Trstu, če smem vprašati?"

"Tudi tega še ne veste?" čudi se sedaj Ljubljancan. "Trgovec sem tukaj, in prav dobro se mi godi. Veliko trgovino z živčjem in deželnimi pridelki sem pričel, ki mi gre, hvala Bogu, prav dobro izpod rok. Tržaški trgovec takoj naroči bokal prosekoveca in prične Vehovecu na dolgo in široko razkladati o velikih uspehih, ki bi se dali v Trstu doseči z domačimi pridelki. "Drugega mi ne treba, nego stalnega in zanesljivega zakladatelja iz naših krajev."

"No, no," pravi mož Jaka, "če hujšega ni, temu se že pomagaj. Koliko pa bi potrebovali na teden blaga?"

"Najmanj po štiri voze, kakor so Vaši."

"Hm, hm," praska se Jaka za ušesi, ki ni mislil na toliko potrebo, "to mi je seveda že nekoliko preveč, po dva voza na tri tedne bi vam pa lahko dovažal, če bi vam bilo moje blago po volji?"

"Oglejva si ga," reče trgovec in vstane. Mož odideta iz hiše. — "Blago Vaše ni napačno, prav takega si želim. Če mi ga hočete redno dovažati, tedaj ste moj mož in plačam ga vam rad po četrtini bolje, nego bi ga razpečali povsod drugje. Toda zanesti bi se moraj na Vas. Potem pa še nekaj. Jaz imam veliko trgovino po morji, katera zahteva dostikrat veliko denarja kar hkrati; o takih prilikah je treba malenkosti za nekaj dni popolnoma pustiti v nemar. To se pravi po domače, Vi bi morali biti dovolj trdni, da bi o takih prilikah, kadar gre veliki moj denar po morji, pripeljano blago tudi lahko nekaj časa dali na upanje."

"Tudi to bi se dalo napraviti," pravi Vehovec in se potrkva ob telovnik, pod katerim ima pripasan jermen za nove, "saj hvala Bogu še nisimo tako pri konci."

"Saj bi ne bilo zastonj," nadaljuje trgovec, "kadar bi se to primerilo, nagradil bi vas z nekaterimi odstotki več, nego samo z dolžno glavnico, kakor je tukaj red pri trgoveih. Ako ste torej moj mož, pa udarite!" Trgovec pomoli belo svojo roko Vehovcu, ta udari, in pogodba je sklenjena.

"Pa takoj danes zapeljite k meni, ker sem se na svoje oči prepričal, da imate jako čedno blago. Meni je poglavitna reč, da spravim, kar morem lepega blaga skupaj, ker imam le veliko gospodo, kateri prodajam, in ta je jako izbirična. Menim, da bodeva oba dobro izhajala," konča trgovec in poravnava račun za oba, kar ga v Vehovecvih očeh dvigne še izdatno više.

"Šmencana reč," misli Vehovec sam v sebi in si mane roke od samega veselja. "Jaka, ti si pa res srečen človek! Kakor se prestopiš, povsod zgolj sreča in dobri ljudje, ki ti gredo na roko. Če pojde tako dalje, kmalu bodeš prva oseba v moravski fari in še za župana te izvolijo."

(Dalje prihodnjij.)

Listnica uredništva.

Nešetokrat prejmemo dopise, seveda da jih priobčimo. Dve ali tri vrste vsebujejo delavske ali celo vremenske razmere, a takoj se vsebina dopisa izpremeni v najpristnejšo reklamo. Eden hvali podnebe in ugodnost za nakup zemljišč v svrhu farm, drugi vabi na to in ono veselico ali piknik, tretji hvali in priporoča to ali ono tvrdko za dobavo društvenih zastav in regalij itd. Na kratko rečeno: same reklame pod pretvezo "dopisa".

Čenjenim dopisovalcem naj bo enkrat za vselej povedano, da taki in jednaki "dopisi" ne spadajo v področje uredništva, marveč v ono upravništva, katero bo za vsak takšen dopis, ki vsebuje reklamo, zahtevalo za priobčitev plačilo po določeni ceni od vrste ali palca.

Vse stvarne dopise in članke, ki imajo pomen in korist za javnost, priobčujemo brezplačno, a vsi zgoraj omenjeni dopisi pa spadajo med oglase, poslano itd. ter bodejo na koncu označeni z "Advertisement", kakor zahteva poštni zakon, in morajo biti — plačeni.

Končno še pripomnimo, da ne bomo priobčevali več dopisov, v katerih sta si dva oseba nasprotnika v laseh. Take osebnosti nimajo nikake pomene za javnost, pač pa se srd in sovraštvo širi. Često se iz nič izcimi dolgoletno nasprotje, medtem ko nam je silno potrebna sloga in edinstvo.

Torej prosimo, da se te vrstice vsestransko upoštevajo, ker red mora biti pri vsaki stvari.

Dopisi, kateri niso danes priobčeni, pridejo na vrsto prihodnjij.
Uredništvo Gl. Sv.

CLEVELAND.

Pomlad je. Minuli so nadležni zimski dnevi, ki so prisilili vsakogar, vrteti se v okrožju tople pečine. Lahkeje nam dihajo pljuča in vsakdo z nestrpnostjo pričakuje prostega časa, da z veselim srcem poleti na sveži zrak. Tole gospodične v novih pomladanskih toaletih promenirajo po ulicah. — Poslednje pa upljiva tudi na mladeniče, da tudi oni nočejo zaostati, kajti mučivo je, predstavljati se mičnim znanam v slabem kraju. Isto store pa tudi poročenci in to tem lažje, ker nimajo tiste skrbi, katera muči, uboge samce skozi in skozi. In vi? — Li zaostanete? — Nikakor ne. — Zglasite se pri nas in mi vam pomerimo obleko ali pa vam pretvorimo obrabljeno v novo. Čistimo, likamo, popravljamo moške, kakor tudi ženske obleke po zmer-nih cenah. Prepričajte se!

I. SMUK,
4706 St. Clair Ave. Cleveland.

Celoletna naročnina na "Glas Svobode" je \$2.00 (dva tolarja).

Ima dobro slast.

Dobro slast ima vsak človek, ki rabi vedno zoper želodčne nerednosti

Severov Zelodčni Grenčec

(Severa's Stomach Bitters)

kateri se priporoča zoper razne želodčne neprilike. Cena \$1.00.

Pred kratkim smo prejeli sledeče pismo:

"Zelo sem zadovoljen s Severovim Zelodčnim Grenčecom. Imel sem slab želodec, ter nisem smel uživati mesa. Nisem mogel prebavljati jedil, ter sem mogel vedno rabiti odvajalne leke. Po rabljenju Severovega Zelodčnega Grenčeca sem popolnoma ozdravel in sedaj imam dobro slast ter se dobro počutim."
Edward Nowak, Crescent, Ohio.

Sedaj lahko spi.

Vsi, ki so nadlegovani z nespečnostjo, nervoznostjo ali z raznimi drugimi živčnimi neprilikami, bi morali rabiti

Severov Nervoton

ki je tonika in hrana za oslabele živčevje. Cena \$1.00.

Čitajte sledeče pismo:

"Povem vam, da mi je Severov Nervoton pomagal v moji živčni nepriliki. Sedaj lahko spim in moja dušna potrtost je popolnoma izginila."
A. Garray, Bordulac, N. Dak.

Naprodaj so v vseh lekarnah. Kadar kupujete zdravila, recite izrečno, da hočete "Severova". Ne vzemite drugih. Ako jih nima vaš lekarnar, naročite jih od nas.

W. F. SEVERA Co. CEDAR RAPIDS IOWA

ZDRAVI ZOBJE

CLEVELAND CLEVELAND

so prvi pogoj veselemu razpoloženju. Vsako pokvarjenost zobov zatrite v korenini in prihranite si mnogo bolečin kakor tudi stroškov. Mi smo si po večletnem delova ju pridobili simpatije vseh tukajšnjih Slovencev. Ne zaupajte svojega zdravja ljudem, katere ne poznate, pridite v domač urad, kjer vam postreženo z slovensko žensko postrežba. Vprašajte svoje sosedaj!

DR. A. A. KALBFLEISCH

6426 St. Clair Ave.

CLEVELAND CLEVELAND

Odprto od 8 zjura do 8 večer

Frank Sakser

Glavni urad: 82 Cortlandt St.,
NEW YORK, N. Y.

Podružnica: 6104 St. Clair Ave.,
CLEVELAND, O.

Pošilja

Prodaja

DENARJE
v staro domovino

PAROBRODNE
LISTKE

potom c. kr. poštne
hranilnice na Dunaju; hitro
in ceno.

za vse prekmorske
parobrodne družbe po izvirnih
cenah.

Tisoče Slovencev se vedno obrača na to staro tvrdko, a nihče ne more tožiti o kaki izgubi.

Ustanovljena leta 1908. Inkorporirana leta 1909.
Glavni urad na: 11250 Indiana Ave., Chicago, Ill.

GLAVNI ODBOR:

ANTON MLADIČ, predsednik; 2348 Blue Island Ave., Chicago, Ill.
ANT. FISHER, podpreds., 516 N. Bunker Hill St., Los Angeles, Cal.
JOSEPH BENKO, tajnik; 11250 Indiana Ave., Chicago, Ill.
WILLIAM RUS, zapisnikar; 11224 Fulton Ave., Chicago, Ill.
JOHN KALAN, blagajnik; 341 — 6th St., Milwaukee, Wis.

NADZORNIKI:

FERDINAND GLOJEK, (pred.); 453-53rd Ave., Milwaukee, Wis.
ANTON DULLER, 238 — 136th St., Chicago, Ill.
MARTIN KONDA, 3622 W. 26. St., Chicago, Ill.

POROTNIKI:

AUGUST KUŽNIK, 8323 Connecticut ave., S. E., Cleveland, Ohio.
JOHN BATICH, Box 208, Claridge, Pa.
JOE CVETKOVIČ, 810 W. 4th St., Michigan City, Ind.

POMOŽNI ODBOR:

ANTON SLOGAR, 4144 W. 16. St., Chicago, Ill.
JAKOB TISOL, 11355 Fulton ave., Chicago, Ill.
JOHN JEREB, 321 — 136. St., Chicago, Ill.
FRANK GODINA, 1441 Fullerton St., Chicago, Ill.
MOHOR MLADIČ, 2603 Lawndale ave., Chicago, Ill.

VRHOVNI ZDRAVNIK:

DR. ALOIS M. ZAHORIK, 1846 So. Ashland Ave. Chicago, Ill.

Vsa pisma in vprašanja za pojasnila naj se izvolijo pošiljati na tajnika Jos. Benko, 11250 Indiana Ave., Chicago, Ill. Denarne (odpošiljatve) pa na John Kalan, 341—6th St. Milwaukee, Wis.

Uradno glasilo je "Glas Svobode". — Seja gl. odbora je vsako zadnjo sredo v mesecu v Stastny-evi dvorani, 2005 Blue Island ave.

Cenik knjig,
katere se dobe v zalogi

"GLAS SVOBODE"

3622 W. 26. St., Chicago, Ill.

Agitator	\$1.00	Peter Prostack (vezana)40
Amerikanci in povesti50	Pol litra vipavca75
Andersenove pravljice50	Pogreb, Brez volje, Črtice. In50
Avstralija in nje otoki50	druge povesti50
Babica50	Politično življenje Slovencev30
Bajke in povesti, I. zvezek75	Popolna slovnica esperantskega50
" " " II. " " "75	jezika50
" " " III. " " "75	Pod spovednim pečatom; prva	1.25
" " " IV. " " "75	knjiga	1.00
Blagor na vrtu cvetočih breskev50	Pod spovednim pečatom; druga	1.00
Berite Novice, Politični listki	\$1.25	knjiga	1.00
Boj za pravico40	Pot za spokornikov, in drugo50
Bolnik50	Pot za razpotjem, (vezana)	\$1.50
Brambovci; zg. roman40	Porop II.	\$1.25
Brez dogme	\$1.50	Povesti Maksima Gorke75
Brodovski odvetnik75	Premaganec30
Bolgarija in Srbija50	Pri Jugoslovanih50
Barvaste črepinje30	Prilike patra Bonaventura40
Človek in pol	\$1.25	Pri stricu40
Črtice50	Punčička20
Črtice z ogljem50	Razporeka	\$1.00
Deteljica20	Reformacije in socialistični boji50
Dim40	slovenskih kmetov50
Džungl	\$1.00	Relief75
Elizabeta30	Rječnik hrvatsko-slovenski50
Etiketa in politika15	Rodbina Polaneških v 3 delih	\$3.50
Gospa Judit75	Rošljn in Vrjanko	\$1.00
Gospod Janez, Kmetijske slike I dr.	\$2.00	Rusinja50
Humoristični leksikon30	Ruska moderna	\$1.50
Jara gospoda, Očetov greh	\$1.00	Sami med seboj. Učenjak25
Igračke75	Skrivnost najdenke30
Igralec, iz spominov mladeniča75	Skrivnosti srca60
Roman75	Slučaji usode75
Ilijada50	Socijalizem in moderna veda50
Islandski ribič75	Spalke75
Ivan Solnce; Grajski pisar	\$1.25	Štiri ruske slike (vezana)50
Izdajavec50	Štiri ruske slike (broštrana)30
Iz dnevnika malega poredneža75	Straža	\$1.00
Iz nižnj življenja50	Tajnosti španske inkvizicije, zv.05
Izlet g. Broška v XV. stoletje75	Taras Buljba75
Jacque Damour in Nals Micoulin50	Tartarin iz Taraskona50
Jagok60	Tiberius Pannonicus; (Kuzovci;50
Jan Marija Plojhar, roman	\$1.75	vita vitae meae	\$1.25
Jurkica Agičeva	1.00	Tilho in drugi75
Kako vzgaja usoda40	Tolstoj in njegovo poslanstvo30
Kacjanar50	Turki pred svetim Tilhom (ve	1.00
Karamfil s pesnikovega groba25	zana	1.00
Kazaki75	Ukrajnske dume15
Kitajci in Japonci50	Undina45
Knjiga za lahkomišelnih ljudi	\$1.00	Uporniki40
Križana usmiljenost40	Utrinki	\$1.00
Križ na gori; Spomini gospoda40	Vaška kronika75
Ignacija Brumna40	V delu je rešitev50
Krvava noč v Ljubljani35	Veliki punt75
Kultura in politika10	Veliki trgovec50
Lutski ljudje, Testament	\$1.00	Vinjete	\$1.00
Lux in tenebris lucet50	V kamnologu30
Mali ljudje	\$1.50	V naravi50
Mali lord75	V študentovskih ulicah75
Mali vitez v 3 delih	\$2.50	Vstaja Škenderbergova (vezana)40
Malo življenje50	V znamenju življenja75
Med knjigami in ljudmi25	Za bratroljubje40
Mina50	Zadnji rodovine Benalja75
Mir božji	\$1.00	Za križen	\$1.00
Mladost40	Za srečo40
Moment	\$1.25	Za staro pravdo50
Mož Simone	\$1.00	Za vozom; Izgnanci; Študent40
Najhujši sovražniki30	Lojze; Fenny; Klanec siro40
Na boljše40	makov40
Na krivih potih40	Zgodbe iz doline, šent flornjanske75
Narodne pripovedke soških pla	1.50	Zgodovina avstrijsko-ogrske mo25
Na Zerinjah	\$1.00	narhije25
Novela: Morlec, Debeluška; Mo75	Zimski večeri60
Novela: Končano; Pijanec in dr.75	Zlatokopi30
Novela in črtice, (vezana)	\$1.50	Zlatarjevo zlato75
Obsojenci	\$1.00	Zmaj iz Bosne50
Ob tihih večerih	\$1.50	Znanci75
Ob zori	\$1.00	Življenja trnjeva pot40
Oče naš50	Življenje in smrt Petra Novlja40
O kulturnem pomenu slovenske50	na; Ella40
reformacije50		
Pisana mati40		
Pripovedi o Petru velikem75		
Postrežba bolnikov20		

RAZNO.

Stebri rimokatoliške cerkve obsojeni radi tatvine.

Sodnik Seabury nadsodišča v New Yorku je obsodil odvetnika Martin J. Earley-a, ml. 28 let starega radi tatvine v enoleten dr. zapor. Njegovega očeta istega imena tudi odvetnik se sedaj razprava vrši radi istega delikta in bo najbrže tudi obsojen.
Earleys so strogi, po izreku deloglavca Kranjca praktični klerikalei in mladi Earley ni nikdar videl druge šole od znotraj kot katoliške. Oče in sin sta prej živela v Long Island mestu. Na št. 57 Chamber St. New York, sta izvrševala odvetniško prakso. Ne dolgo tega se ju je obtožilo, da sta si nepostavnim potom svojih klijentov denar prisvojila. — Mladega Earleya je tožil neki Joseph Ladka, brivec v Long Island mestu, da ga je pri nekem zemljišču osleparil za \$1,800. Starega Earleya pa toži neki Louis Ryan, iz New Yorka radi istih činov kot je bil mladi Earley obsojen z razliko, da je stari pobasal \$3,000.
Oba starega in mladega Earleya so stavili katoličani za vzgled drugim; občevala sta s škofi in kardinali. (hic!)

Za zločin se je pokoril.
Washington, 9. junija. — Niger Nathaniel Green, kateri je na Božični večer nad neko belo žensko izvršil zločin, je danes na visicah storil pokoro. To je bil prvi zločin te vrste, ki se je v distriktu Columbia kaznoval s smrtjo. Predsednik Wilson je bil zavrnil prošnjo za milost.

Povsodi zima.
Washington, 9. junija. — V državah Nove-Anglije in v Ohio-dolini še ni bilo junija meseca takega mraza kot je bil minulo noč. Na zelenjadi in na sadnem cvetju je ogromne škode. Toplomer (Fahrenheit) je padel na 27 stopinj nad ničlo.
Ko so obsojenca privedli pod vislice, se je zgrudil in so ga morali gori nesti.

Se potopil z vsem na krovu.
Duluth, 16. junija. — Glasom brezžične brzovlake od parnika W. F. Snyder se je z železom naloženi parnik "Jesse Spaulding" iz Chicago z vo potopilo potopil. Parnik "W. F. Snyder" in "Jesse Spaulding" sta v gosti megli skupaj trčila, a ko sta se drug od drugega rešila je "Spaulding" v megli zgubil kot senea.
Nekoliko trenutkov pozneje so se čuli znamenja ključov na pomoč, a "Snyder" ni našel ne sluha ne duha.

Vlak sta skupaj trčila.
Standford, Conn. — Drugi del Springfield-brzovlaka je zavozil v prvi del in sicer blizo tukajšnje postaje.
Štiri osebe so usmrčene, štiri težko veliko potnikov pa lahko ranjenih.
Trčenje je bilo tako silno, da je lokomotiva drugega dela "Skylark" zadnji Pullmanovoz prvega dela do polovice prodrla. V "Skylark" je bilo 31 oseb, toda od teh ni bil nihče ranjen. Trdi se, da so bili signali prezreti.

Velik umetni ogenj.
Alliance, O. — Dne 11. t. m. so bile štiri osebe od teh dve smrtno ranjene, ko se je v tovarni W. Wilmeta v Deerfieldu 10 milj od tukaj vžgalo 5 ton umetnega ognja. Dve cerkvi in več hič je porušeni. Škodo cenijo na \$40,000.

NAZNANILO.

Članom društva "Delavec" št. 17 S. S. P. Z. se tem potom naznanja, da se vdeležijo prihodnje seje, katera bo dne 13. julija ob 9. uri predpoldne, polnočestveno. Na dnevnem redu so važne točke za rešiti, kdor izostane in se pri seji ne opraviči plačal bode v društveno blagajno 50c.
Nadalje se društvenikom tudi naznanja, da se društvo "Delavec" vdeležijo piknika skupnih društev na Aurori dne 4. julija na Geršičevi farmi, korporativno s zastavo. Pričetek ob 10. uri dopoldan. Več v lepakih. — Sklep seje 8. junija, za odbor:
Vinc. Mikulich, taj.

Ali ste hripavi?

Odpravite hripavost takoj, predno se razvije v kako hujsko posledico. Severov Antiseptol se priporoča za grgralo zoper hripavost in za antiseptično ustno izpiralo. Zaceli razdraženo sluzno mreno, utrdi zobrne in izčisti usta. Z velikim uspehom se tudi lahko rabi v slučaju nosnega katarata. Po britju utešeni razdraženje. Cena 25 centov steklenica in vseh lekarnah. Zahtevajte Severovega in ne vzemite drugega. W. F. Severa Co., Cedar Rapids, Iowa.

(Advertisement)

Vprašajte po Vac. Donat sodovici, je najboljša na trgu. 1529 W. 19th St., Chicago, Ill.

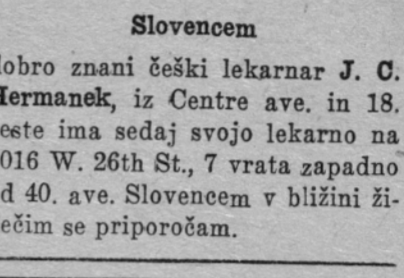
ROJAKI RAVNAJTE SE PO IZGLEDU AMERIKANCEV!

Texas je najboljša država v uniji, dokaz je, da gre vsak prvi in tretji terek v mesecu na stotine farmerjev iz severnih dežel tam zemljo pogledat in jo tudi kupijo. Vprašajte na kakšni večji postaji kam se ljudje na farme največ naseljujejo in zvedeli boste, da v Texas. Texas ima najbolj varnostne postave, ima največji zdravniški zaklad in se tedaj plačujejo najnižji davki. Kakšna goljufiga z zemljo je nemogoča, ker vsaka zemljiška družba mora položiti veliko svoto ko se inkorporira in za vsak prestopak je zelo velika kazen. Seveda se potujočim agentom denar nesme zaupati. Kupujte od lastnikov, dajte denar naravnost zemljiški družbi, ki lastuje zemljo. Ne plačujte agentom, sploh nikomur prej, da imate deed in abstract v rokah. V Texasu raste vinska trta kot v Californiji ali v Italiji in tudi rodi in ne pobeže tako kot v severnih državah, ki samo raste in vprašanje je, če tudi kaj rodi ali nič. V južno izhodnem Texasu, kjer se že tretja slovenska naselbina ustanavlja je zdravo podnebje, dobra pitna voda 15 do 25 čevljev globoko, je toplo celo leto in tudi ne vroče po letu. Zrak je suh, ker piha hladna sapa od morja, dežja je dosti 42 do 45 col na leto, splošna toplota je poleti 80 po zimi pa 52 stopinj, trava in tudi nekaj drevja je zeleno celo leto, živina se pase celo leto zunaj. Suknje in peči človek tam ne potrebuje, hiša s 4 sobami se postavi za \$100 (stodolarjev), drugih farmerskih strojev se ne potrebuje, ker glavni pridelki so: koruza, alfalfa, peanuts, zelje, krompir, čebula jagode in sploh vse vrtno rastline, fige, oranže, mandeljni, breskve, češple, orehi itd. Vinska trta že drugo leto rodi, divja trta ima jagode debele kot slive, toraj tam se bo pilo vino. Zemlja je obraščena z mladimi borovci in hrastjem in je črno peščena iloviča, zelo lahka za delati in rodovitna; ni nobenega kamenja in ne storov, skoro ravnina, visi toliko da se voda povsod odtoka. Sami napredni rojaki smo tam kupili, ker če gremo na farme, hočemo tudi tam živeti, ne pa da bi kupovali v krajih, kjer se ameriški farmerji proč selijo in da bi zmrzovali 6 mesecev in po leti, ako malo zamudiš pravo vreme, pa že zgubiš vse pridelke. V Texas lahko seješ, sadiš in domu spravljajš pridelke vsak mesec skozi celo leto. Amerikanci iz Californije in Floride se zadnje leta trumoma sele v Texas, kjer je zemlja in klima še boljša kot tam in je zemlja še sedaj po ceni in še na izbero. Texas je še v pojoju za umetno kmetijstvo. — Pred par leti so bili tam večinoma sami rančeri, sedaj se pa zemlja prodaja na drobno. Texas bo imel najboljšo trgovinsko zvezo, ko se odpre Panama kanal, tedaj bo tudi zemlja 5 krat dražja. Toraj zavdni rojaki ne ozirajte se na lepe oglase in pridružite se nam, da pokažemo klerikalcem, da smo zavdni in da se naselimo v kraj, kjer bomo lahko izhajali. V Texas so do sedaj kupili sami svobodni selni rojaki, večinoma vsi so znani v javnosti kot boritelji za napredek. Čas je, da se rojaki začnejo bolj zanimati za kmetije, ker majne in tovarne bodo čimdalje slabše. Ako nas je v Ameriki 150,000 in ako se jih 10 proc. naseli na farme bo 15,000 slovenskih farmerjev, tedaj bomo imeli tudi večji vpliv pri Amerikancih. Kdor ljubi zimo gre na sever, kdor je

pa rad celo leto zunaj hiše naj gre pa na jug, in po zimi bomo Texikanci preskrbovali delavce z svežim brezem poleti pa vsi skupaj. V naših naselbinah je vse boljše kot na Kranjskem, ker ko bi samo tako bilo, bi se ne splašalo iti na kmetijo. Ako hoče kateri postati kmet v Ameriki mora tudi biti veliko na boljšem, kot v starem kraju, drugače je boljše, da ostane pri svojem poslu kjer je. Toraj pomislite dobro, pogledajte vse slovenske naselbine in nazadnje idite v Texas, in jaz sem gotov, da boste tam kupili. Rojakom, ki so se že naselili naznanim, da se tudi jaz kmalo tam naselim, ker kakor se vidi bodo kmalo dosti majni in tovarni zapri in tedaj bo čas preseliti se na farme.

Pišite po več pojasnila na: **MATH GAISHEK,** R. R. No. 2 Nokomis, Ill. (Advertisement)

Slovenecem
dobro znani češki lekarnar J. C. Hermanek, iz Centre ave. in 18. ceste ima sedaj svojo lekarno na 4016 W. 26th St., 7 vrata zapadno od 40. ave. Slovencem v bližini živim se priporočam.

The Konrad Schreier Co.
Sheboygan Wis.

Varitelji najboljšega piva v sodih in steklenicah.
Edelbrau in Pilsen pivo iz naše pivovarne je najboljšje.

ODVETNIK PATENT
GARL STROVER
(Sobe števil 1009)
133 WASHINGTON ST. CHICAGO, ILL.
TEL. 3989 MAIN

J. F. HALLER
GOSTILNA
prve vrste.
Magnet pivo, mrzel in gorak prigrizek. Domač in importirani likerji. Tel. Canal 8098.
2103 Blue Island Av. cor. 21. St.

Dr. B. K. Simonek
ZOBOZDRAVNIK.
1669 Blue Island Avenue.
Tel. Canal 2127

Uradne ure: Vsak dan od 9 jutro do 6 ure večer; ob nedeljah od 9 do 11 ure predpoldne.

Tel. Canal 376
RUDOLF SMRCEK
Edina slovenska knjigo-veznica v Chicagu
1623 BLUE ISLAND AVENUE
Se priporoča rojakom.
Najnižje cene.

ROJAKI V CHICAGU POZOR!
Naznanjam, da razvažam na dom **DOMAČ KRUH**
Naročite ali pišite dopisnico **JOHN QUALIZZA**
2138 W. 25th St. Chicago.

Telefon: Canal 3014
NAZDAR!
SALOON
s kegljiščem
kjer točim vedno sveže pivo in druge raznovrstne pijače. Domače vino. Unike cigare.
Potnik doma pri meni točno vedno čisto. Potreben vsakemu točno in izbrano.
MARTIN POTOKAR
1625 So. Center Ave., Chicago, Ill.

G VOKOUN
1411 W. 18th St., Chicago.
V moji trgovini se dobe prve vrste cigare, dobre svečlice in raznovrstni tabak iz vseh dežela.

Slovinci, oglašajte se pri meni!
Telefon Canal 2301
Popravljalnica dežnikov in pip
Najnovejšo in najboljšo cebačo
kupite zdaj pri **M. KARA**
1919 So. HALSTED ST.
cor. 19. Place.
Novi spomladni vzorci

Phone: Canal 80.
HOERBER'S CREAM OF MALT
Martin Nemanich,
GOSTILNA
Vogal 22. in Lincoln Street
Prstogrek in mrzel prigrizek vsak dan.

SLOVENSKA GOSTILNA
kjer se toči vedno sveže Schöen-hofen-Edelweiss pivo in kjer se dobe domača vina in najboljše unike cigare.
Kegljišče.
ANTON MLADIČ
2348 Blue Island Ave. Chicago.

Dobra Unjska Gostilna, kjer se dobi mrzel in gorak prigrizek. Pod vodstvom **Jos. S. Stastny**
2005 Blue Island Ave.
velika Dvorana za društvene in unjske seje, in druga dvorana za koncerte, ženitve in zabavo.

Social Club Saloon
— Edina slovenska gostilna v mestu —
J. Klanchek in J. Pungertič
312 Carrison Ave.
lastnika in prodajalca likerjev na debelo.
Prenočišča za potnike.
FORT SMITH, ARKANSAS.

Znanje in skušnja.

Za izdelanje slik je treba poleg kamere in lense tudi tehničnega znanja in umetniške skušnje.
Jaz imam tehnično znanje in moji odjemalci pravijo, da imam tudi umetniško skušnjo.

Nemeček
FOTOGRAF
1439 W. 18. St.
vogal Albert St.

NAJEMNIK & VANA,
IZDELOVALCA
sodovice mineralne vode in drugih neopojnih pijač.
82—84 Fisk St. Tel. Canal 1405

Slovenskim gostilničarjem in trgovcem priporočam **BINGO CIGARE**
CHARLES HLAVA, izdelovalec
2342 So. Kedzie Ave., Chicago.
Telefon Lawndale 5616

"The Roosevelt Saloon"
ROCK SPRINGS, WYO.
A. Justin, lastnik
in trgovec z vinom, cigarami, mesnimi plovci itd. — Se priporoča Slovincem!

"Glas Svobode" (THE VOICE OF LIBERTY) WEEKLY

Published by M. V. KONDA & CO 3622 W. 26 Street Chicago, Illinois.

Subscription \$2.00 per year. Advertisements on agreement

Prvi svobodni list za slovenski narod v Ameriki.

"GLAS SVOBODE" IZHAJA VSAKI PETEK

ZA AMERIKO: Za celo leto... \$2.00 za pol leta... \$1.00 ZA EVROPO: Za celo leto... \$2.50 za pol leta... \$1.25

NASLOV ZA DOPISE IN POŠILJATVE JE GLAS SVOBODE 3622 W. 26 STR. CHICAGO, ILL.

Prilagam bivalička prošimo naročnik da nam natančno naznanijo poleg Novega tud stari naslov.

RAZPRAVA O NEKATERIH GLAVNIH NAČELIH SOCIALIZMA.

Po H. F. Titus-u priredil R. J. Gradišnik.

IV. POGLAVJE.

Vlada strank razložena.

Če sta toraj v Zdr. Drž. samo dva velika socialna razreda, kot dokazano v našem zadnjem poglavju, namreč kapitalističen in mezdni razred, kako pa da potem najdemo dve politični stranki, republ. in demok., obe zastopajoči kapitalističen razred, z mezdni delavci razdeljenimi med obe stranki?

Če kapitalisti tvorijo eden razred s skupnimi interesi, nasprotujoč interesom mezdni delavcev, zakaj pa nimamo dveh velikih političnih strank, zastopajočih interese teh dveh nasprotujočih si razredov?

Zato imamo dva vzroka. Prvič, proletarec je neveden in se zato tudi ne briga za interese svojega razreda. (Največ jih je še pa danes, ki sploh ne vejo v kateri razred spadajo.) Kapitalisti porabijo vse svoje moči, časopise, knjige, šole, cerkve, različna predavanja, sploh vse v njih moči, da obdržijo delavca v nevednosti in tako tudi razdeljenega v dve politični stranki, katerih nobena ne stoji za mezdni razred.

Drugi vzrok da politični stranki še sedaj nista razdeljeni po veliki razredni črti v buržoazno in proletarsko, je obstoj dveh podrazredov v kapitalističnem razredu samem.

Pred ameriško državljansko vojno je demokratska stranka stala za razred južnih sužnje držcev, republikanska za kapitalističen razred na severu. Moderno mezdno suženjstvo na severu je bilo bolj dobičkanosno, kot pa "chattle" suženjstvo na jugu, toraj se je kapitalističen razred na severu tudi hitreje razvijal kot pa razred sužnje-držcev na jugu.

Od vojne sem je stala republikanska stranka skupno in zato tudi zmagovalno za hitro se razvijajoč kapitalističen razred. Demokratska stranka pa bolj ali manj stalno za slabšji element kapitalističnega razreda. Proletarski razred je pa stal neveden poleg in oddajal svoje glasove sedaj rep. sedaj dem. stranki, katera je ravno znala bolj "bluffat". Sedanje nasprotstvo "srednjega razreda".

V zadnjih letih se je meja podrazrednih interesov v kapitalističnem taboru bolj ostro začrtala. Takozvani "srednji razred" obstoji iz malih kapitalistov, katere uničujejo veliki kapitalisti s svojim strašnim kontestom.

Srednji razred so kapitalisti ravno tako kot njih nasprotniki, veliki kapitalisti.

Ne moremo preveč pogostokrat ponoviti, niti dosti energično ponoviti, da velikanska množina bogastva, katerega posedujejo lastniki, veliki kakor mali, jednako, pride edino le od jednega vrednost proizvajajočega razreda na zemlji, namreč, delavskega.

"Srednji razred" je napel vse sile, da se reši pogube pred velikim kapitalističnim razredom. "Anti-Trust" vojna se je pričela. Vsako leto vidi na tisoče malih tovarnarjev umirati, zapuščajoči svoje mesta kot kapitalisti in trpko vzprejemajoči svojo usodo kot udi proletarijata.

Kako se je vse to pripetilo, sami ne vejo. Vidi jo le, da jih je trust razlastil, vzel jim njih lastnino in jih postavil izven razreda, kateri dobljava bogastvo, ne da bi je ustvarjal.

Zdr. Drž. so sedaj iz obličja v obličje v velikem boju s tem modernim Herkulom, kapitalom. Razdeljen je zoper samega sebe. Udušiti ga poskuša njegov lastni otrok združen kapital ali trust. Njegova slabša večina, "srednji razred", je pozvana na boj zoper njegovo močnejšo manjšino, razred trusta.

Toda politične črte še sedaj niso določeno potegnjene. Srednji razred najdemo v obeh, republikanski in dem. stranki. Sicer se pa srednji razred hitro zbira okoli neke vrste zastave, skupne lastnine. (Public Ownership.) Kateri razred zmaga? To je politično vprašanje sedaj pred ameriškim narodom. Ali bo dobil vlado v roke razred malih kapitalistov, znan kot "srednji razred", ali razred velikih kapitalistov, znan kot "lastnik trustov"?

Karkoli ime stranke srednjega razreda, stranka "mezdnega razreda" gotovo ne bo. Najposlednja stvar, katero hoče "srednji razred" je odprava mezdne sužnosti. Kajti, neprestan obstoj mezdne sistema je neobhodno potreben za obstoj kateregakoli kapitalističnega razreda, velikega ali malega.

Toda srednji razred je še vedno mogočen razred. Obstoji iz najmanj 7 milijonov mož z izvežbanim razumom in trdno voljo, združen po skupnem interesu, da reši sebe kot "lastniški razred" in ne pade v vrste zaničevanega proletarijata. Boj za nadvlado bode hud. Edino socialist razume, kaj vse to pomeni. On ve, da karkoli izid boja med kapitalisti, mezdni delavec kot razred ne bo imel svoje stranke v vladi.

Mezden sistem, pod katerim dobi delavec samo "suho življenje" in nekdo drugi ves preostanek, bo trajal tako dolgo, dokler istega ne bo odpravil socializem.

Tako smo v kratkem razložili tri velike fakte modernega socializma. Kdor vzprejme znanstveno metodo, ne more zamikati nobenega teh faktov. Prav za prav, nikdo ne more zanikati fakta. Kdor to stori, postavi samega sebe izven kroga razumnih bitij.

Mi ne trdimo, da ti trije fakti tvorijo vse fakte o socializmu. Ampak to so fakti, ki se zdijo scdanjemu pisatelju najbolj važni. (KONEC.)

DRŽAVA IN CERKEV.

Abditus.

(Dalje in konec.)

Novi način življenja in proizvajanja je imel za posledico — stari liberalizem. Ta ni priznaval več enakopravnosti, zakaj naslanjal se je že na državo in njeno domače gospodarstvo. Zlato je postalo bog, moč vsega vodilnega gibanja; stari liberalizem je zavrgel načelo krščanske ljubezni docela in se je povzpelo do višine starega rimskega ropa. Vedni razvoj produkcije in mezdne dela pa je rodil tudi vedno nove oblike. Stari liberalizem je prinesel novi in čisti liberalizem, goli sistem izkoriščanja in gospodstva. S tem so jili dani pogoji za ustvaritev modernega kapitalističnega proletariata. Število revežev in brezposelnih je narasčalo.

Kmetstvo je bilo zelo v težavnem položaju. Škodila mu je z ene strani fevdalna odvisnost, z druge strani pa mu je škodila nova kapitalistična produkcija. Plemstvo je zahtevalo od kmetov vedno več dohodkov, da se je vsaj deloma še moglo vzdržati na površju proti denarni aristokraciji — meščanstvu. Cilj čistega liberalizma je postala skrajna osebna svoboda. Za-

gotovil je svobodno konkurenco v gospodarstvu, ki je poostrovala vsakdanji boj za obstanek. Nastala je potreba osvoboditve zemlje od fevdalnega obremenjenja in temu je sledilo spekulativno poljedelstvo. V tem procesu je mnogo trpela cerkev, ki se je dolgo upirala kapitalističnim stremljenjem, dokler ni tudi ona zavrgla svoje stare tradicije ter krenila na nova pota. Cerkev je postala kapitalistična, dasi je izgubila svoje prvenstvo v življenju družbe in narodov.

Vse to pa je vodilo k revoluciji, kateri je moral za vedno podleči stari družabni red, ki je postal nesnosan. Sicer je pozneje nastopil velik opozicionalec, denarni mož Necker, francoski minister; pa tudi on ni mogel zadržati časovnega toka. Krvava francoska revolucija, ki je učinkovala na celo staro Evropo in glava meščana Kapeta je pričela o popolni zmagi čistega liberalizma, o zmagi narodne države nad univerzalnostjo cerkve in nji udanega plemstva.

Sedaj je bila določena nova smer v gospodarstvu: Boj kapitala in plemstva na eni in boj kapitala in dela pa na drugi strani. Plemstvo in delo pa je imelo čisto nasprotujoče si interese. Plemstvo hoče nazaj, proletarijat, predstavitelj dela, pa naprej.

Cerkev je koketirala tudi s proletariatom, v resnici pa je stala popolnoma na strani plemstva — proti državi.

Videli smo, da je moč rimske cerkve v srednjem veku temeljila na vodstvu svetovnega gospodarstva, ki je pospeševalo cerkveno politiko. Kot prva zastopnica naravnega gospodarstva je branila fevdalizem, graščake, plemstvo proti naskokom kapitalistične buržuazije, ki je začela tvoriti temelj moderne države. Le tako dolgo, dokler je vladalo plemstvo in je eksistirala "Kirehturmpolitika" — politika, ki ni sezala čez obzorje vaškega zvonika — je bila mogoča cerkvena posvetna država, katere vladar je bil vsakokratni papež. Predpravice duhovništva, cerkve, plemstva so se začele opasno rušiti; osebna svoboda je postala cilj navedga, ustajajočega sveta. Razmere med posamezniki ni več določevalo fevdalno gospodarstvo in cerkev, temveč — moč kapitala. Francoska revolucija se ni rodila mahoma; ona je imela svoje predpogoje v stari družbi; ona je bila le izraz stoletnih gospodarskih in kulturnih bojev stare družbe. Njene pridobitve so bile pridobitve celega civiliziranega sveta, zakaj povsod, kjerkoli se je pojavil kapital s svojimi velikimi zakladi in s svojim mezdni delom, povsod je zahteval svobodo posameznika, katero je zahteval večinoma povsod novi način proizvajanja; povsod je deloval z enakim učinkom. vstvarjajoč mejo med kapitalom in delom, katero je bolj in bolj postajalo odvisno od kapitalove moči. Vsled tega so se rušile stare tradicije, stara moč cerkve, njena posvetna država je bila izraz starega, reakcionarnega, nazadnjaškega, ki ni imelo nobene prave naloge v življenju družbe več.

Posvetna država papeževa je hiralala od tistega hipa, v katerem je cerkev izgubila svojo vsemoč, univerzalnost, torej tudi svojo posvetno v svetovni politiki. Kapital, ki je ustrojil moderne države s svojimi armadami, je odselej potreboval cerkev le še kot svojo služabnico, svojo dekle; ona je postajala počasi iz velike svetovne politične in gospodarske moči nočen čuvaj države. Nove, moderne države je rodilo stremljenje narodnostnega gibanja, ki ga je posebno pospeševal trgovski, manufakturni in pozneje veliki industrialni kapital. Kakor se je to gibanje upiralo Napoleonu, spraviti pol Evrope v svojo oblast, tako to gibanje tudi ni moglo dovoliti nadaljnjega obstanka cerkveni posvetni državi, ki je razdvajala Italijane. — Mlada, navdušena italijanska država je nastopila dedščno nekdanje papežke moči. Papež je postal "jetnik v lastnem domu", kakor pravijo duhovniki. Prva doba propadanja Petrove skale je bila s tem završena. Cerkev je

bila doslej izključno le še duševna voditeljica svojih vernikov. Ta moč pa nikakor ni bila majhna, zakaj papež je razpolagal še z veliko versko organizacijo, brežštevilna pokornih in discipliniranih služabnikov je sledilo njegovim ukazom.

Sedaj je nastopila veda. Posebno naravoznanstvo, ki ga je rodila nova doba, je pričelo butati ob dogme in nauke vesoljne cerkve. Cerkev je sicer postala nujna potreba kapitalistične družbe, ona je nadomeščala velik del posvetnega uradništva in tudi — in to je glavno, a značilno! — policije. Duh suženstva in pokorščine, servilnosti in omejenosti je vladal odslej cerkev povsod tam, kjer je upala dobiti od države koncesij; kakor sedaj v Ameriki. Krščanstvo je vrglo človeštvo na trebuh; ta izrek francoskega misleca je razjasnil tudi situacijo med cerkvijo in kapitalistično državo.

Med tem se veda nikoli ni upregla v noben voz. Reči se sme, da so se veda in učenjaki novejšega časa z isto energijo upirali državnemu jerobstvu, kakor prej cerkvenemu. Iz tega se je razvil velikanski boj. Veda je iztrgala velik del ljudi, posebno izobraženejših poklicev, iz cerkvenega naročja; danes nemore nihče trditi, koliko človeštva še stoji na uradni cerkveni tleh! —

Življenje zahteva kompromisov. Videli smo, da je država, ki je nastala proti volji cerkve, napravila s to kompromis. Dasi je bila zajamčena osebna svoboda, je vendar državna oblast sklenila s cerkvami nekake "pogodbe" — konkordate — kakor se sklene pogodba n. pr. med delavci in podjetniki, kupovalcem in prodajalcem. Države so pričele siliti svoje državljane, da pripadajo k ti ali oni državno pripoznani konfesiji. Teško je postati javen brezkonfessionalec, ker so s tem združene velike neprilike v vsakdanjem življenju. Otroci takih ljudi le s težavo dosežejo javne službe, radi tega mora vsak uradnik pripadati h kakim konfesiji, ki je pripoznana od države. Države so prepustile cerkvi velik vpliv na vzgojo mladine, hočejo, da se na državne stroške uči verske dogme.

Vse to pa nasprotuje temeljnemu načelu države: svobodi posamezniku!

Država se vedno bolj zapleta v tih boj s cerkvijo. Država zahteva, da vzgajajo cerkveni služabniki državljane v državnem, patriotičnem duhu; cerkev pa jih in jih hoče v cerkvenem. Država hoče, da služi duhovništvo nji, cerkev zahteva, da služi papežu. Veda, ki je vzbudila v človeku dvom v cerkvene nauke, šola državljane v duhu, ki ni cerkven in "pravoveren". Odtod prihaja, da velik del izobraženih ljudi ne stoji več v cerkvi, temveč zunaj nje. Ti ljudje zahtevajo od države, da jih reši cerkvenih pritiskov. Država je postala bog, ona je danes končni cilj modernega, altruističnega človeka, država z gospodarsko in politično enakostjo. — Državljan pozna le državo in ona le njega.

Cerkev pa se bojuje zoper to državo tvorečo misel. Poslužuje se politike ter se s pomočjo ogromnega cerkvenega premoženja, katerega ji je nevedno ljudstvo skup zmetalo, bori za politično nadvlado, sedaj tu, sedaj tam; kakor ji pač bolj kaže in če potrebno tudi povsod naenkrat; nadvlado, ki jo ima danes posvetna buržoazija povsod tam, kjer ni bila prisiljena jo že deliti z modernim naprednim proletariatom. V Avstriji bi cerkev rada spravila podse šolstvo, kakor je to bilo nekdanj. Nato dela z vsemi svojimi močmi ista cerkev sedaj tudi v Ameriki. V Italiji se bori proti narodni državi za nekdanjo papeško državo, na Francoskem se bojuje proti republikli in za monarhijo, kakor tudi na Portugalskem, potom katere misli dobiti več vpliva v državni in svetovni politiki.

Francoska vlada je bila prisiljena braniti dragocene pridobitve krvavih revolucij in dolgoletnih bojev — republiko. Cerkev pa je imela velik vpliv na vzgojo francoske mladine, ki jo je posebno v kongregacijah navduševala za monarhijo. Cerkev, oziroma duhovništvo je pričelo boj, ki se je končal s tem, da so se kongregacije razpusstile, da je šolstvo docela prevzela posvetna država. Samostani so se zapirali, redovniki izganjali. Ko je poglavar fran-

coske republike obiskal v Rimu italijanskega kralja, je povsem prezrl papeža. Češ, papež ni več posvetni vladar.

To je povzročilo razpor. Vatikani je vložil proti temu preziranju protest pri francoski vladi, ki pa ni bil po besedilu enak onemu, ki ga je vložil pri ostalih katoliških vladah. Vatikani si je s tem dovolil majhno sleparijo. — Nadalje je Vatikani zahteval od francoskih duhovnikov za različne stvari odgovornost, francoska vlada pa se je temu uprla, češ, država plačuje duhovnike, ne pa papež ali Vatikani.

Diplomatične vezi med Vatikani in Francijo so bile torej pretrgane, poslaniki so odpotovali domov. Nato je sledila ločitev cerkve od države; in ko se to zgodi tudi drugod ne bo ne cerkve ne papeža več. Duhovniki se bojo nadomestili s posvetnimi uradniki. Duhovnike pa bodo vzdrževali le še verniki sami s prostovoljnimi darili. Vsakdo se bo pridružil, kateremu spovedanju se bo hotel, ali pa nobenemu, vstavljeni bodo veliki izdatki za cerkvene kneze. Tisoči se bodo lahko porabili v druge humane namene. In ko se to izvede, nastopi

prevrat, v vsem našem kulturnem življenju. Moderni človek bo šele rodil v resnici moderno državo, z modernim svetovnim prepričanjem, temelječim na pozitivnih resnicah ved.

Po ti poti koraka danes vse moderno, z velikim duhom resnice in nove socialne pravičnosti navdahnjeno človeštvo, vedno bolj verujoč vase in spoznavajoč vedno bolj edini cilj človeškega življenja: Odkritost!

Da se je ta proces najprej začel v Franciji dokazuje, da francoski narod še vedno koraka na čelu kulturnih narodov. Odločilna bitka, naj se izvršuje kjerkoli je odločilna za ves svet. — Srednji vek je imel svojega boga v bojujoči se rimski cerkvi, novi svet pa ima svojega boga v svetovni državi kot kolosalnem združenem stvoru. — Z izidom velikanskega, sto in stoletnega boja med cerkvijo in državo, napoči nova epoha za človeštvo.

"Ali ste že obnovili naročnino na 'Glas Svobode'? Blagovolite to takoj storiti, ako želite da se vam list redno pošilja!

MESTNA HRANILNICA LJUBLJANSKA v Ljubljani, Prešernova ul. 3. Kranjsko je največja in najvarnejša slovenska hranilnica. Prometa konec leta 1912 660 milijonov kron Stanje hranilnih vlog 42 milijonov kron. Rezervni zaklad 1 milijon 300 tisoč kron. OBREŠTUJE PO 4 1/2% BREZ ODBITKA Za vloge jamči rezervni zaklad hranilnice in mestna občina ljubljanska z vsem svojim premoženjem in z vso davčno močjo v vrednosti 50 milijonov kron. Poslovanje nadzoruje c. kr. deželna vlada.

NAJVEČJA SLOVANSKA TISKARNA V AMERIKI JE NARODNA TISKARNA 2146-50 BLUE ISLAND AVE., CHICAGO, ILL. TEL. CANAL 446 Mi tiskamo v Slovenskem, Hrvaškem, Slovaškem, Češkem, Poljskem, kakor tudi v Angleškem in Nemškem jeziku. Naša posebnost so tiskovine za društva in trgovce.

Možje ozdravljeni v 5 dneh VARICOCELE HYDROCELE BREZ NOŽA IN BOLEČIN Ozdravim vsacega, kdor trpi na Varicocele, Strukturi; dalje ozdravim nalezljivo zastrupljenje, živčno nezmožnost, rodenico in boleznitličnih se možkih. Pridite k nam vsi, ki ste se nevspešno ozdravili pri drugih zdravnikih. Moja 15 letna praks vam je na razpolago in jamči popolno ozdravljenje. Govorimo v vseh jezikih. Ozdravim pozitivno železce, pljuča, ledice in neprilike v jetrih. (Za neuspešno ozdravljenje ni treba plačati.) TAJNE MOŠKE BOLEZNI GUSA NAGONA, SOLEZIV EDICAH IN JETRIH ozdravim hitro za stalno in tajno. Živčene omejitosti, slabost, napor, zastrupljenje in zguba vode. PLJUČA nadubo, Bronchitis, srčne bolezni in pljučne zdravim po moji najnovejši metodi. Navet zastoj. STALNO OKREVANJE ZASTRUPLENJE KRVI in vseh drugih kožnih bolezni, kakor prišče, lucije, osemoglost itd. ŽENSKA BOLEZNI beli tok, bolečine v oza-ture, karje, otekline, podju in druge organske bolezni zdravim za stalno. Preiskovanje zastoj. DR. ZINS, 183 N. Clark St. Chicago Odprto od 8 zjutra do 8 večer. Ob nedeljah od 8 zjut. do 4 pop.

Slovenska Delavska Podporna in

Penzijska Družba

Ustanov.

Inkorp.

21. nov. 1909

15. marca 1910.

MADISON, PENNSYLVANIA

GLAVNI ODBOR:

PREDSEDNIK: Martin Jager, L. Box 102, Conemaugh, Pa.
PODPREDSEDNIK: J. Zakrajšek, R. R. 3 Box 57 Columbus, Kans.
TAJNIK: Jos. Hauptman, Box 140, Darragh, Pa.
ZAPISNIKAR: Jos. Mostar, L. Box 351 Staunton, Ill.
BLAGAJNIK: John Gantar, Box 286, North Chicago, Ill.

NADZORNI ODBOR:

ALOJZ FLERE, predsednik, Box 121, Adamsburg, Pa.
MATH PETRICH, I., Box 183, Cliff Mine, Pa.
HENRY LAMUTH, II., Box 114, Marianna, Pa.

POROTNI ODBOR:

JOHN LEKŠE, predsednik, Box 94, Mulberry, Breezy Hill Sta. Kan.
ALBERT ŠVAJGAR, II., Box 146, Livingston, Ill.
JOHN GOMILAR, III., R. F. D. No. 3 Box 144A, Johnstown, Pa.

POMOŽNI ODBOR:

MARTIN HORVAT, Box 140, Darragh, Pa.
ALOJZ ŽAGAR, Herminie, Pa.
MARTIN PUMPE, Box 130 Adamsburg, Pa.

VRHOVNI ZDRAVNIK: Dr. Geo. Boehm, Arona, Pa.

Glasilo je "Glas Svobode."

Vsem društvam oziroma dr. uradnikom na znanje, da v poslej pošiljajo denar na sedanjega blagajnika.

KATOLIŠKE FARNE ŠOLE IN KATOLIŠKA VZGOJA.

Kdor se hoče poučiti o katoliški logiki in o katoliških argumentih, naj vzame v roke Amerikanski Slovenec z dne 6. junija. Tam je Sojareček zbral nekaj evetk iz svojega dobrozaloženega besednjaka psovok in katoliških priimkov. Pa naj se govori, da je zastopnik onega blagega Tesarja iz Galileje, ki je bil krotak in ponižen ter ni rekel zle besede delavecem, pač pa je prekel pismarje in farizeje, to je take, ki so imeli "maturo" in ki so preproste delavce ter Jezusa samega bržkone zmerjali s propalami študenti.

Sojareček rabi že staro metodo katoliških teologov, da vsako stvar podpre s par obskurnimi fakti ali pa citira kakega poedinca, zatisne pa oči očitnim faktom, ki mu kakor živ dokaz štrlijo nasproti in ki dokazujejo ravno nasprotno. Navaja dr. Pernerstorfja, ki je bil vzgojen pri benediktincih. Iz enega slučaja sklepa, da katoliška vzgoja splošno dobro vpliva na ljudstvo. Poglejmo!

Italija, Španija, Francoska in Avstrija so najbolj katoliške dežele. Protestanti v teh deželah ne pridejo v poštev. Lahko rečemo, da je najmanj 80 odstotkov otrok v omenjenih deželah vzgojenih v katoliških šolah oziroma od katoliških duhovnikov. Kje je več ubojev, kot v južni katoliški Italiji? Kje je več zatiranja, manj svobode, toliko ljudske nezadovoljnosti ter bede kakor na Špankem? Kje je več kurbarije in aborcij kakor na Francoskem? Kje je več nevede, sovraštva, medsebojnega preganjanja in tožarjenja in kje je družinsko življenje slabše kot v Avstriji? Med protestanti gotovo ne.

Odgovorite na ta vprašanja, potem navajajte posamezne vzgled, kjer je imela katoliška vzgoja slučajno dober uspeh. Mogoče je ravno tolerantna in pametna vzgoja benediktincev napravila Pernerstorfja socialisti. Resnica je, da je ogromna večina katoliških učiteljev ravno drugačna, kakor so bili benediktinci, katere opisuje Pernerstorf. Mi tudi vemo izkušnje, da je večina njih, ki so nestrpnji, pristranski; da po vseh slovenskih šolah in gimnazijah tlačijo učence klerikalni duh. Spominjamo se, da nam v gimnazijah niso pustili brati niti Jurčiča in da niso dobili odveze, ako si bral Ljubljanski Zvon. To ni samo na Kranjskem, ampak povsod kjer vlada duhovščina. Kaka ironija, ko nam hoče Sojareček s pomočjo Pernerstorfja dokazati, da vlada po katoliških šolah svoboden in veseli duh. Ta svoboden duh je preganjal Prešerna in Gregorčiča in jih skoro uničil. Pojte se solit z Vašimi dokazi. Ako mora človek imeti maturo, da sme pisati take neumnosti, potem naj bomo mi "afinje" veseli, da nimamo mature, in da smo bolj pametni kot je Sojareček in slične duševne reve, ki se pri vsaki besedi zagovore.

Vzemimo naše katoliške Slo-

vence. Vsi Slovenci smo bili vzgojeni od katoliških duhovnov, tudi sedanji socialisti, ateisti in celo "afinje", za katere naj se na vsedajne zahvalimo klerikalni vzgoji. Ako nas tako skrba klerikalna vzgoja ni mogla obdržati v pravi veri in pokorščini do lene katoliške duhovščine, je to pač slab dokaz za vzgojo samo. Učenci smo bolj prebrisan kot učitelji.

Katoliška morala je pod policijskim nadzorom na Kranjskem. Ako bi pokazala katoliška vzgoja kje dobre sadove, bi jih morala pokazati v najbolj "črni" deželi v Avstriji. A kaj vidimo. — Na Kranjskem pride povprečno več ubojev in telesnih poškodb ter zločinov kakor v drugih avstrijskih deželah. Vsak teden beremo, kako je ta in ta zaklal z nožem svojega tovariša; kako so se stegli tu in tam; kako so se fantje, grede od maše, sprli in nazadnje ubili svojega soseda. Tako razširjeno "klanjanje" in kletve so bržkone tudi dober in plemeniti sad katoliške vzgoje. Ali vidite, kako se med nami po katoliško pjančujuje in nam duhovniki dajejo dober vzgled? Ali poznate družinsko življenje med njimi; kje je tista ljubezen, o kateri se toliko govori po katoliških listih?

Da ne bo kdo mislil, da zabavljam čez Slovence in čez sam sebe, rečem, da si tega nismo krivi sami, ampak katoliška vzgoja in sedanji družabni red, katerega cerkev najbolj zagovarja. Skrbimo zato, da bodo naši otroci boljši.

Slovenci v Ameriki so svobodomiselnji; ne zahajajo tako redno v cerkev; tri četrtine jih ne hodi redno k spovedi; tu ni policije, da bi nadzorovala vsak naš korak, pa vendar: ali ni med njimi veliko manj pobojev, kakor med enakim številom ljudi v starem kraju? Ali niso otroci splošno bolj vzgojeni, ne po zahtevah Sojarja & Co., ampak po nazorih razum in vsakega pametnega človeka? Ali ne vlada po ameriškimi slovenskih rodbinah večja ljubezen med starši in otroci? Zakaj tukaj ne rabimo toliko palice? Zakaj je med nami manj pretepa med zakonskimi? Zato ker smo se deloma že otresli katoliške "morale", nekaj se je bomo pa še.

Ali morda čitatelji mislijo, da je katoliška cerkva na tem, da dobijo otroci dobro vzgojo. Kaj še. Njej je zato, da se otroci takoj z mladega obdrže v srednjeveškem duhu in da se jih vzgoji za udane sužnje katoliške duhovščine in tujega vladarja papeža. Saj je celo Father Vaughn, znani protisocialistični agitator, pripoznal, vrnivši se na Anglesko, da je katoliška cerkev v Ameriki odvisna od farnih šol.

Še enkrat trdim, da so slovenski otroci vzgojeni v katoliških šolah, daleč za drugo mladino. Po slovenskih farnih šolah imajo za učiteljice nekdanje kravje deklet ali preprosta dekleta, ki niti ne časti nimajo, da bi jih nazvali "propale študentinje", ker niso boljših šol sploh videle od znotraj. V slovenske farne šole pošljejo Irei in

Nemci najslabše učiteljice, za katere sami nimajo prostora, čes, za "greenhorne" je vse dobro.

Ali ste že kdaj poslušali slovenske otroke, ki hodijo v farne šole, recimo v Jolietu ali v Clevelandu. Dobro, da jih niste, ker bi sicer izgubili zadnjo nado o bodočnosti našega naroda v Ameriki. Ali mislite, da se ti otroci znajo zmeniti po slovensko ali po angleško? Niti enega ne drugega jezika ne znajo, zato ni čuda če gredo vsi v tovarne, kjer težko garajo, kakor so garali njih očetje, ki so bili tudi vzgojeni po katoliških šolah. Ali bo slovenski abecednik in par beril rešilo naš narod v Ameriki, da se ne bodo potujčili. Koliko pa vedo učiteljice o slovenski literaturi? Slovenski otroci iz farnih šol se ne upajo iti med druge Amerikance, ker se zavedajo da ne znajo jezika in navadno se sramujejo tudi svojega naroda, za kar imamo več konkretnih dokazov.

Poglejmo še kako farna šola in katoliška vzgoja vpliva na druge narodnosti. Vzemimo Poljake, ven in zvest katoliški narod. Amerikanci jih prezirajo, ker so znani kot neveden, šovinističen in ne ljuben narod, za katerega se ni moči zanesti. Zakaj so Čehi toliko bolj cenjeni? Zato ker so svobodomiseln in napreden narod.

Poglejte Irece, narod politikašev in največjih grafterjev. Kdo je kriv graffa v New Yorku? Irski voditelji v Tamany Hall. Kdo protežira nemoralne okraje in kdo jemlje podkupnine, da ne pridejo grehi na dan? Irski policaji. Vsi katoliško izobraženi ljudje.

Poglejmo še v zgodovino ameriške republike in si ogledimo sad katoliške vzgoje.

1865 — Predsednik Abraham Lincoln umorjen od J. Wilkes Booth, katoličan. Mrs. Surratt in drugi zarotniki so bili katoličani.

1881 — Predsednik James A. Garfield umorjen od katoliško vzgojenega Charles Guiteau.

1893 — Carter Harrison, župan mesta Chicago, umorjen od katoličana Prendergasta.

1901 — Predsednik William McKinley umorjen od katoliškega Poljaka Leon Czolgosz.

1911 — John J. McNamara, katoličan in Vitez Kolumbov (Knight of Columbus) društveni sobrat večina katoliških nadškofov in škofov ter duhovnikov v Ameriki, in njegov brat James B. McNamara, sta priznala, da sta bila glavna zarotnika dinamitarjev, ki so naredili ogromno škodo ter ubili veliko oseb. Ortie McManigal, njihov tovariš in glavni dinamitar ter poznejši ovaduh, je tudi katoličan.

1912 — Theodore Roosevelt je bil skoro umorjen od katoličana John Schrank, pri katerem so našli rožni venec, ter je bil torej veren katoličan in se je bržkone ravnal po navodilih katoliških učiteljev.

Ali hočete še več dokazov? Cela zgodovina priča, da je katoliška cerkev od 400 let po Kristusovem rojstvu, ko je Konstantin, rimski cesar, do tedaj revne rimske škofe oblekel v škrlat in svilo, pa do sedanjega dne nasprotnica javne izobrazbe in napredka.

Zakaj bi bili Slovenci še nadalje njena žrtev?

"V se zaljubljeni Ahasver".

Op. ur. Ker nečemo nikomur krivice delati, izjavljamo, da nismo prepričani, da bi bil Rev. Sojar spisal ono budalost v Am. Sl. z dne 6. t. m. Rev. Sojar rabi vseskozi dostojnejše izraze, če prav semtrtje preko meje lopnutne.

Ne bomo pa trdili, da ni zmes v Chicagi zagledala beli dan, a velenični g. urednik Am. Sl. je ono godlo zabelil z njemu docela pristojnimi izrazi. Sicer pa one zmesi urednik ni skoval; za to je veliko prelen, pač pa je porabil "vorspan", čes, da se je ovekovetil z duhovitostjo "afinj".

POZOR!

Člani dr. št. 30 S. S. P. Zveze, v Bishop, Pa. Društvo naznanja vsem svojim članom sklep istega, da plača vsak član z prihodnjim assessmentom na seji 9. julija namesto \$1.25 kot po navadi \$2.25. Naznanji člani naj to vpoštevajo ter pošljejo polno svoto. Društvo je to sklenilo in naložilo ta assessment \$1.00 v društveno blagajno samo za mesec julij.

S bratskim pozdravom, društveni odbor.

NAJVIŠJE ŽELEZNICE NA SVETU.

V Evropi je bila pred kratkim še najvišja železnica zobotirna železnica v Švici iz Zermatta na Gornergrat, ki je na najvišji točki dosegla 3018 m nadmorske višine in je bila sploh edina železnica v Evropi, ki se je vzpenjala nad 3000 m. Sedaj jo pa prekaša železnica na Jungfrau, ki doseže na postaji "Eismeer" 3162 metrov višine. — Do te postaje je železniški promet že odprt. Prihodnja postaja na tej železnici "Jungfrauoch" bo v višini 3396 m in kadar bo železnica dodelana, bo končna postaja v predoru Jungfrau 4075 metrov nad morjem. Dolgo časa je bila najvišja normalna železnica vse Evrope ona čez Brenner na Tirolskem, katere najvišja točka je bila 1367 metrov nad morjem. V Evropi je še več precej visokih železnice kakor: čez Mont Cenis v višini 1338 m, čez Arlberg v višini 1311 m in Gotthardtska železnica v višini 1154 m. Železnico čez Brenne pa prekaša že nekaj let simpletonska železnica, ki doseže 1430 metrov višine. Ameriške železnice pa prekašajo evropske prav izdatno, pačbno one v Južni Ameriki. Železnice v višini 3000 metrov, ali celo 4000 metrov niso tam nič nenavadnega. V Mehiki so najvišje železnice vse 3000 nad morjem; pri Salazarju 3041 m, na Tremontu 3453 m, na Temu 3119 m. V Južni Ameriki doseže železnica iz Antafagasta v Bolivijo 3956 m. — Pri Palacayji v Boliviji teče železnica v višini 4152 m. V bližini velikanskega gorskega jezera Titicaca izpeljana železnica je 4270 metrov nad morjem in druga železnica od tega jezera k morskemu bali, ki je bila zgrajena že leta 1873., doseže pri Vincocayji 4470 m višine. V Andskem pogorju je žična železnica, ki spleza celo 4618 metrov visoko. V Južni Ameriki građe neko novo žično železnico, ki bo še za 6 metrov višja. Ali tudi te železnice še niso najvišje. V Boliviji bo v najkrajšem času zgrajena železnica, ki bo šla v višini 4751 metrov nad morjem. Še nekaj višje, samo 35 metrov nižje kakor najvišja evropska gora Montblanc, je slavna železnica Droya v višini 4775 metrov, ki je sploh najvišja železnica na svetu in bo ostala najbrže še dolgo časa, ker projektirana železnica na Montblanc se ne bo mogla vzpeti prav do vrha.

Trgovci z opijem v luknji.

St. Louis, Mo. — Zvezni uradniki so v St. Louisu aretirali tri Kitajce, dva Nigra in dve Kitajki, kateri pripadajo k močnem "opijringu" in so po Missouri rogovili. V stanovanju nekega črnca je policija našla opija v vrednosti \$1000.

DENAR POŠIJAMO V DOMOVINO.

Po sledečih cenah:

Za \$ 10.35	Kron 50
Za \$ 20.50	Kron 100
Za \$ 30.85	Kron 150
Za \$ 41.00	Kron 200
Za \$ 61.50	Kron 300
Za \$ 102.50	Kron 500
Za \$ 204.50	Kron 1000
Za \$ 1020.00	Kron 5000

Poština je všteta pri teh svotah.

V tej banki se menja, kupuje in prodaja inozemski denar. Austro-Ogrski denar se kupuje brez odbitka: za 5 kron plačemo en dolar.

Pišite po cene in pojasnila v slovenskem jeziku.

Kaspar State Bank

1900 Blue Island Ave., Chicago.

DVE HIŠI NA PRODAJ.

Hiša št. 2012 na Blue Island Ave. pritličju soba za saloon z vsem pritlikami; nadstropje 6 rumov s kopalnico, vodovod, plin itd.

Hiša št. 2019 Fort street, pritličju prostori in hlev; nadstropje flat in 7 rumov, s kopalnico in z vsem potrebnim.

Obe hiši ste brez bremen in se prodate radi rodbinskih razmer. Kapitala se dobro obrestuje.

Vse podrobnosti se izve pri lastniku

Edward Pauch,
2012 Blue Island Ave., Chicago.

"Glas Svobode" naj kroži od rok do rok!

AVSTRO-AMERIKANSKA-LINIJA.

NOVI PAROBRODI
VOZIJO iz AVSTRO-
OGERSKE V NEW
YORK in OBRATNO

PARNIKI PLUJEJO IZ NEW YORKA:

Kaiser Franz Joseph I., 21. jun. | Argentina, 16. julija
Laura, 9. julija | Martha Washington, 26. julija
Parniki odplujejo vedno ob sredan ob 3. uri popoldne iz pristanišča Bush's Stores, Pier No. 1 na koncu 50te ceste v South Brooklynu.

Železniške cene na teh ozemljah so najceneje in imenovana pristanišča najbližja Vašega doma. Dobra in priljudna postrežba; občuje se v SLOVENSKEM JEZIKU

Phelp's Bros. & Co.,

GLAVNI
ZASTOP
ZA
AMERIKO

2 Washington St.,

New York, N. Y.

K. H. Kempf glavni zast. na zapadu 120 N. La Salle St. Chicago.

NIJKER V TEM VELIKEM MESTU
NE DOBITE TAKO VELIKE IN
RAZNOVRSTNE IZBERE

Moških in mladenič-
kih modernih oblek

kot so te, katere prodajamo mi po
\$7.00, \$10.00, \$12.00, \$15.00, \$18.00
\$20.00 in \$25.00

Z veseljem vam jih razkažemo in Vas
vljudno vabimo na ogled.

THE
ATLAS
CLOTHING CO

Vogal Blue Island ave. in 18. ceste

Prodajalna je odprta vsak večer
razen ob sredah in petkih. Ob
nedeljah je odprta dopoldne.

SCHWITZNER CLOTHING CO.

Najstarejša in najzanesljivejša trgovina na zapadni strani mesta
VIDI IN VERUJ!

Pridite vsi, obiščite našo prodajalno, da se prepričate o kakovski in vrednosti oblek za moške in dečke. Vse najnovejšega kroja in barv.

Obleke za moške od \$7.00 do \$25.00
Obleke za dečke od \$5.00 do \$15.00

Mnogoštevilno raznovrstnih klobukov, kap, sraje in spodnjih oblek; z eno besedo vse moške potrebščine.

Schwitzner
CLOTHING CO

1828-30 BLUE ISLAND AVE.

Pilsen Auditorium

Restavracija in Bufé

JOS, FALTA, lastnik

1657-61 Blue Island Ave., Chicago.

Največje dvorane na zapadni strani Chicago.

Importiran Pilsner, Anheuser-Busch, Michelob in ... vrvedno na čepu. Importirana vina in cigare.

TELEFON CANAL 4250.

Solidna slovenska trgovina

V zalogi imam vse zlatino in srebrnino, kar spada v to stroko. Popravilam tudi ure in druge. V zalogi imam tudi gramofone, slovenske, hrvaške, nemške in angleške plošče. Se priporočam. Za vse pri meni kupljeno blago jamčim.

FRANK CERNE

6034 St. Clair Ave. CLEVELAND, O.

M. A. WEISSKOPF, M. D.

Zdravnik in Ranocelnik

Urad 1801 So. Ashland Ave., CHICAGO, ILL.

Tel. v uradu: Canal 476 Tel. v stanovanju: Lawndale 8996

URADNE URE SO: Od 10. do 12. ure dopoldan vsak dan in od 7. do 9. zvečer razen ob sredah in nedeljah.

DR. WEISSKOPF je gl. zdravniški nadzornik S. N. P. J.

DOPISI

Disciplina delničarjev K. S. D.
Pittsburgh, Pa.

Večkrat je že bilo opaziti, kako disciplinirano nastopajo naši narodnjaki. V polni meri se je pa še le pokazalo 30. maja, to je dan, ko so praznovali dvestoletnico od kar je bila stavba slavnostno otvorenja in posvečena "duševnemu napredku".

Ob polenajsti uri se je darovala sv. maša za dva pokojna člana, katere bi se moralo vdeležiti do 140 članov; toda udeležba je bila tako mala, da je pri večernem govoru predsednik raz govorniškega odra izrazil pikre besede, čes, "da bi peščico udeleženi članov lahko spravil v žep."

Seveda, to se razumi, ko se v Pittsburghu ne sme vršiti nikakava zabava brez "trebušnika".

Nadalje se je predsednik izrazil, da je K. S. D. odvisen edino le od Slovencev. Torej ne Slovenci od delničarjev; iz česar je razvidno, da se bo moral K. S. D. vendar posvetiti napredku duha in da postane viz narodne neodvisnosti. — Tedaj ako bi se pevsko društvo "Prešeren" ne udeležilo korporativno nastopov, moral bi predsednik govoriti skoro samo praznim stenam.

Druga blamaža se je pokazala, ko je sodelujoče društvo "Prešeren" moralo plačati vstopnino, in to, ko se že dopoldan korporativno nastopali in bilo večina članov v dvorani. Ta blamaža pa je bila še tem večja, ko so stalo na programih, da se vstopnina pobira samo za plesalno dvorano. To je disciplina!

Videlo se je še več takih in enakih disciplin; kot slovenski narodnjaki se niso upali pokazati nobene slovenske trobojnice!

Torej živila disciplina in kultura daleč, daleč za drugimi slovenskimi naselbinami!

Naročnik G. Sv.

Lyndyl, Utah.

Tukaj razun mene ni nobenega Slovenca in moja najbolj iskrena želja je, da bi tudi mene kmalu več ne bilo in potem nikdar nobenega Slovenca več. Dospel sem iz zlate Californije, preko pušev kamenite Nevade in na tej postajici čakati mi je vlaka celih 12 ur. Osem ur sem srečno prestal (oziroma prespal) v postelji, ostajajo mi še štiri in pojavlja se važno in pereče vprašanje, kaj naj počnem ta čas. Ogledovanje mesta vzelo mi je pet minut časa, pa sem ga temeljito pregledal počez in po dolgem. Šteje tri hiše, osem razrganih bajt, eno kolarnico pa eno golobjak. Prebivalstva nisem štel, a če bi se ravno zavzel, v pol uri bil bi tudi s tem gotov. Zelenjave ne vidiš nikjer nobene, razun, če pogledaš golobjak, ki je zeleno po barvan. Niti svetovnoznani mormonski rožmarin (Sage-brush) ne raste tukaj, dasi je Utah njegova prava domovina. Vele mesto Lyndyl stoji na široki, skoraj popolnoma goli planjavi; obkrožajoči jo hribi vidijo se v meglini daljavi. — Ko sem se zjutraj napravil, klical sem hišino, da plačam za sobo; ob enem sem jo vprašal, da li mi more povedati za kako restavracije. Yes, mi pravi, ravno tamle je. Jaz gledam in gledam v označeni smeri, a videl nisem družega, kot pa starih "box-car" — Tista-le tretja "bokskara" iz ktere se kadi, je restavracija, mi pravi. Jaz jo gledam debelo, kot Izraelci zlatega teleta, potem pa vprašam, da ni li še kake druge restavracije v mestu. No sir, mi odgovori s smehom, to je edina mestna restavracija. Polomljenega sreča sem jo zahvalil za informacijo, a odšel sem ravno v nasprotno stran od kavarne v "bokskari". — Nedelja je danes in gospodov dan, a na Lyndyl so pozabili vsi bogovi, tudi mormonski, jaz ubogi grešnik pa delam pokoro za vse vinske in cvetlične californijske grehe in se postim. V petek sem si pred odhodom iz Los Angeles privoščil "French-dinner" z več vrstami mesa in boteljko izborne vina, zdaj me pa bogovi kaznujejo in postiti se moram v nedeljo. Priznatj moram, da imam že zelo lahko vest in še lažji želodec. Preživljam se z "ice cream-om", ki je zelo dober kup; dobi se ga za groš polno pest. Vidite, takale je večasi narobe-dila našega zapadal!

A. J. Terbovec.

Biwabik, Minn.

Ta dopis naj ima naslov: Biwabik — Aurora, Minn. — To pa zato da bode Rev. Pollak lažje iznašel svojo homatijo.

Omenjeni Rev. se je še le pred kratkem preselil iz Hibbing, Minn., v tukajšnje mesto Biwabik. Da pokaže svojim vernim ovčicam, da je v resnici hud boritelj za sveto vero in cerkev — ali pa za vsega mogočni dolar —, spravil se je najprvo na svobodomiselnih in narodna društva.

Dne 25. maja se je vršil pogreb za pokojnim Anton Šerjakom, katerega so strli železniški vozovi na postaji Aurora, Minn. Ker pokojnik ni zadnje čase nič prisipal farški bisagi, zahteval je Rev. Pollak \$25.00 za pogreb, s pogojem, da se narodna in svobodomiselnih društva ne smejo pogreba vdeležiti z zastavami in regaljami. Žena pokojnega je bila pri volji plačati zahtevano svoto, toda nihakor pa ni privolila, da bi se narodna društva ne vdeležila pogreba za pokojnim njenim možem. Rekla je: "Delavec je bil, boril se je že več let za delavske pravice in delavec naj ga pokoplje." In tako se je tudi zgodilo. V nedeljo 25. maja ob pol 11. uri začel se je pomikati spreved ob spremstvu štirih podpornih društev in 2 soc. klubov. — Slovenci in Finski — in na čem spreveda je žalostinko igrala finska soc. godba. Namesto v cerkev, peljali smo ga v finko soc. dvorano, kjer je sledilo par govorov, potem so odprli rakev, da je vsak lahko še enkrat videl pokojnika. Na to smo ga odpeljali na pokopališče, kjer je zopet predsednik društva, katerega član je bil pokojnik, prečital nagrobnico in za njim je povzel besedo sodrug Frank Bajc, ki je govor končal z besedami: "Bil si vrli sodrug! žrelo kapitalizma je zahtevalo zopet svojo žrtve. Padel si dragi sodrug, toda tvoj duh bode vedno živel med nami!"

Pogreb je bil krasen in imeniten, in pa še posebno, ker se tukaj še ni pripetilo, da bi Slovence pokopali brez črnosuknježa.

Tako sem vam po možnosti opisal pogreb, kateri naj bi bil za zgled vsem rojakom po Ameriki. Iz tega je razvidno, da se mrliče lahko pokoplje brez nebeskih agentov, kateri ne izpolnjujejo Kristovo zapoved: "mrliče pokopavati", njim gre pač za najpodlejšje načelo oduševanja, kakor je to zopet pokazal naš Rev. Pollak, vam duhovnikom, vrste Pollaka, ne gre za izpolnjevanje duhovnih del vsmiljenja, marveč za mamon, katerega je preklel naš tisti, ko pravite da ste njega namestnik. Vsak dan dokazujete, da vam je malo ali pa nič za vero, dolar, on je vaš bog, on vam je vse. To je bilo že neshetokrat zapisano v tem listu, in to ostane pribita resnica.

V neki štev. A. S. se izgovarja, čes, da so Aurorski farani se pred njegovim prihodom sklenili, da bo moral plačati po \$25.00 vsak kdor ni popred za cerkev nič dal. Dobro! Toda farani niso sklenili, da se narodna in socialistična društva ne smejo udeležiti pogreba s regaljami in zastavami. Ako je tako sklenjeno, potem vprašam cenj. farane na Aurori: koliko so pa od Vas zahtevali, ki se tako široko šopirite po cerkvi in mislim da je tudi Vaša dolžnost isto po Vaši možnosti podpirati. Rečem samo toliko, da ako bi imeli v cerkvi pravico samo tisti, kateri kaj zanjo plačajo, potem bi popu pač malo cvenka dohajalo; ako pa bi bilo obratno, potem bi zavzemali prvo mesto.

Da ne pozabim, še nekaj: Neki rojak na Aurori se je izrazil, da je boljši pokob konja, kot pa socialist. To je vzoren katoličan, kaj ne cenj. čitatelj? Jaz svetujem onemu rojaku, naj obrne svoje nečredne oči proti stari domovini, potem se gotovo ne bo upal v obraz pogledati razsodnemu socialistu.

V št. 37 A. S. z dne 27. maja čitam dopis Rev. Pollaka, v katerem je opisal pogreb pokojnega Anton Grma. Tudi v tem bi imel precej za pisati, toda nočem; a rečem pa le toliko, da čast Habjann, kateri je plačal lep pogreb, a v resnici pa je bil žalosten, ko se zvona slišati ni bilo. O tem bo nekdo drugi več poročal. Ravno v istem dopisu čitamo o kontestu, ki se ima vršiti med gospicami Mary Kovač in Any Drganic. O tem nočem govo-

riti, rečem pa le toliko: Dekle narodnega društva, če Ti je prepovedano v cerkev hoditi, potem tudi ne rabiš zanjo skrbeti. Vam Pollak pa kar javno povem: pustite pri miru naše narodne društva, katere Vas nič ne stanejo in nič ne škodujejo. Biwabikčan.

Roundup, Mont.

Krasni Maj je oživel prirodo ter s cveticami ozalšal travnike in gaj. —

Oživel je tudi sobrate društva "Živila Svoboda" št. 76 S. S. P. Zveze, kateri smo dne 25. maja priredili slavnost razvitja zastave, katere se je vdeležilo šest sedmih društev. Slavnost se je vršila v najlepšem redu, k čim so jako pripomogli razni govorniki in godba, ker so navduševali slavno občinstvo, da smo dosegli sijaju uspeh.

S tem smo pokazali sebi kakor tudi drugim narodom, da smo napredni in ponosni na našo organizacijo.

Bratje in sestre, ostanimo složni in naprej za svobodo!

Predno grem k zaključku, je moja dolžnost da se zahvalim v imenu društva "Živila Svoboda" št. 76 S. S. P. Z. vsem društvam in sploh vsemu občinstvu, kateri so se udeležili slavnosti, in konečno se istotako zahvaljujem za lepe in podučljive govore, katere so nam govorili razni govorniki.

Z bratskim pozdravom

M. Meznarič, tajnik.

Adamsburg, Pa.

Krasni mesec majnik je minul. Kako lepo in prijetno je bivanje v lepi narodi meseca maja. Vsa narava se veseli; iz zemlje puhti in klije bujno življenje, tople sapice te prijetno božajo. Ptčki prepevajo da ti mili zvoki donijo na ušesa. Vse je praznično in veselo; prav kakor pesnik poje: "Bilka k bilki se nagiblje — z njo se spleta, z njo dvigne; — ptica s ptico žrvoleva — in ljubega razodeva. — Val se z valom skupaj steka, — v morje najde s reko reka; — zvezda z zvezdo vkup leskeče — ena v drugo žarke meče; — in oblak oblak kušnje — v njega steka, z njim zvezuje; — vse se druži, vse se piri — kar je ustvorja celena širi." Res krasna si Vesna! —

Ali kaj imajo mnogi od te zemeljske lepote, ko mora dan na dan delati globoko pod zemljo, kamor ne pridejo solnični žarki! Delavske razmere so še dokaj ugodne; dela se s polno paro skoro vsak dan, toda zaslužek je pa različen.

Društvo "Dom in Svet" št. 181 SNPJ je sklenilo, da priredi plesno veselico dne 4. julija, to je na praznik neodvisnosti. Prirediti hočemo nekoliko zabave, da se v krogu rojakov, znancev in prijateljev razvedrilo ter vsaj nekaj trenutkov pozabimo življenske težnje. Reči pač moramo s pesnikom: "Veseli bodimo, bratje veseli! Vetrovom skrbi moreče pustimo." Da, tako je! Igrala nam bode izvrstna godba na pihala iz Claridge, Pa. in kdor se rad vrti, kakor pravi Vodnik: "Rad plešem okrogle — s peto glas dajem — premetam vse vogle — se v cepa dva majem; — za mano pa Minca — z nožici drobni — pobera stopince — se v krogu vrti." to bo imel lepo priliko.

Preskrbelo se bo za sveže pivo in okusni prigrizek; kakor tudi bo na razpolago sladoled.

Veselica se prične ob 2. uri popoldan v družbeni dvorani v Eatna št. 1. — Čisti dobiček je namenjen v pomoč društvene blagajne, eventualno tudi za društveno zastavo.

Zatorej najvljudneje vabimo društva in cenjene rojake po sedmih naselbinah, da se naše veselice v obilnem številu vdeležiti blagovolijo. Zanimanje za prireditve je precejšno torej se nam obeta dobra zabava. Vsi dobro došli!

Ne morem si kaj, da se ne bi spomnil Trbovčevega Toneta. Rad bi videl, da bi on enkrat zopet po Zapadu zapel Gregorčičovo pesem "Na semnju", katere konec se glasi: "Snežno beloto deviškega vrata — le zاتمnela bi vrvice zlata! — lepa, najlepša si sama ob sebi — lišpa ni treba oj deklica tebi."

Pozdrav širom Zdr. držav. Charles Žele.

Waukegan, Ill.

Baš danes 1. junija sem začel premišljati, kaj je kaj novega bilo v minulem majniku. Toda naj računam sem ali tja, nič ni bilo družega kot da je neki "obertrot" pobasal celo svoje gnezdo in odrmil na farme v Michigan. Vidite in baš zato se je bati, da bo letos slaba letina tam na oni strani; kajti kjer se taki troti vsedejo, nočejo med nabirati, pač pa po navadi živijo od tega kar pridne čebele skupaj znosijo. Toda kadar čebele napravijo roj ali pa vojsko trotu, takrat začne debelo gledati in se med saboj pomenkovati: "joj kaj bo pa sedaj? kaj hočemo ukreniti? Jaz jo bodem kar pobral, da bom prost, sicer me bodo še čebele zgrižle ter mi ne bodo več med nosile, ampak me bodo le pikale." Gospod "zugsfuehrer" je že zletel in tudi vsi mladiči z njim, kar je dobro znamenje, pomeni da bo dosti bolje tukaj. Nekdo, ki je še vedno poskušal, da bi ljudi nazaj zadremali in trote debelili, ki bi samo bučali in strašili, drugi pa skupaj nosili, no pa ni slo. Seveda, to vam je še manjkalo, a se vam ne bo posrečilo, ves vaš trud od trotoy je brez uspešen. Trotoy bo moral za sebe delat če bo hotel živeti ali pa na farme zleteti in si med nabirati. Drugi zanje ne bodo več delali, jih že preveč poznamo; boljše ko ste bili medeni, bolj ste bili strupeni. To se več ne pozabi in če prav tisti pride, ko se sliši da pride, tako ne bo razbijal, kakor je bilo razbito v župnišču kot pri tolovajih.

Danes sem zopet na eno naletel: Na Market Street sem videl celi Štukeljev bataljon, ko je baš marširal z prve vaje prvega junija. Že od daleč sem jih zagledal in sem kar hitro pogodil, da je to Štukeljev bataljon. Kar malo vroče mi je prihajalo, pa vendar tebi nič. meni nič, kar naprej po hodniku sem jo mahal. Ko pridem malo bližje, sem videl, da je ta bataljon bolj pri ta malih, ker seje skozi videlo, seveda skozi to velikansko tropo in mislim sem si: to je prazen strah. Ali ne vem kaj mi je padlo v glavo, čes, da bom to armado prešel. Naredim še tri korake pa smo bili skupaj in ko začnem šteti, bilo je v dveh sekundah šesteto ter naštel sem: štiri cele "strukle", štiri počene strukle in pa štiri rožičke ali kifele. To je vse kar sem naštel iz Štukeljevega bataljona grede iz vaj 1. junija. I. Maček.

Dunlo, Pa.

Moram poročati, da z delom gre tukaj pač tako, da grajati ne morem, pohvaliti pa tudi ne. Zaposljeni smo po premogokopih — saj drugega dela tako ni tukaj — a zaslužni se pa kakor ima kdo prostor v rovu. Tukaj je vse organizirano, in to je dobro, ker organizacija ubogemu in izčerpanem delavcu le pomaga nekoliko do svojih pravic če prav jih še malo občutimo.

Naj še omenim, da je tukaj okoli 19 družin in nas je posetilo tudi precej deklet; in seveda, sedaj pa čuvamo, da ne damo nobeni oditi ter da bi koga rešila samskega jarma. Nas nedolžnih otročičkov je tukaj kot če bi Adam merik odkril ter zdihujemo in premišlujemo, kako bi se dalo vloviti v zakonsko malho; toda kaj hočemo, pravijo, da potrpljenje je božja mast.

Prosim odpuščanja, ako se mi je jezik preveč odvezal, za to pa želim tebi vrli list, da bi vedno večji korak delal med našim narodom. Naročnik.

Waukegan, Ill.

Zadostuje naj za danes samo par vrstic, s katerimi naznanjam čitateljem, da se ne spimo tukaj v zgoraj omenjenem mestu in upam da sedaj, ko bode vsa narava v najlepšem stanju, se bomo tudi mi poprijeli narodnega dela še bolj kot do sedaj in če ravno je že mnogo napredka v tej slovenski naselbini.

Človek mora razveseliti, ko mnogi pravijo, da se moramo bolj potruditi za blagor naše ogromne organizacije.

Jaz pa tem potom izrekam vrlim Waukegančanom srčni živijo! Le tako naprej, oh le naprej, da pridemo kraja mej. Zdravi do svidenja! Planinski.

GLAS SVOBODE CO.

3622 W. 26. Street, Chicago, Ill.

OBVESTILO!

Vsem društvam, obrtnikom, trgovcem, gostilničarjem, kakor tudi posameznikom se priporočamo za nabavljenje

Vsakovrstnih Tiskovin

kot: Zavitke in papirje za firmo, za zasebnike in urade, račune in vse v to stroko spadajoče tiskovine. Priskrbimo tudi

družstvena pravila in prevode

iz tujih jezikov na slovenski jezik in obratno. Naročnikom lista

"Glas Svobode"

dajemo vsa tozadevna pojasnila zastoj, samo poštno znamko za 2c se naj priloži za odgovor.

Pozor! Novosti! Pozor!

Najnovejši inna tobi

Gramofon

samo \$7.50

Nobenih stroškov za IGLE ker ostane vedno ena.

ROJAKI! Sedaj se vam nudi prilika, da si dobite izvrsten GRAMOFON s katerim si lahko doma napravite izvrstno zabavo z najlepšimi pesmi in godbo. Ta GRAMOFON ima prednost pred drugimi, radi čistega in močnega glasu in igle katere ni treba spreminjavati. Prodajama tudi plošče najboljših pesnikov in godbenikov, katera se nepokvari ja pri vporabljanju po 65c komad. Vsak kateri želi imeti GRAMOFON naj pošlje \$7.50 na našo trdko in mi mu takoj odpošljemo GRAMOFON poštnine ali expressa prosto. Vse odpošiljatve naše trdko so garantirane in za nadaljna pojasnila se obrnite na

BENKO RUS & CO.

11250 Indiana Ave Chicago, Illinois

Dajte izdelati svoje tiskovine pri

"SPRAVEDLNOST"

1825 Loomis St. Telefon Canal 1015

Cene zmerne — Delo solidno

"SPRAVEDLNOST" EDINI ČEŠKI, UNJSKI DNEVNIK STANE 10C. NA TEDEN.

Pozor! Pozor!

Poziv na vse one Slovence, ki se zanimajo za zemljišča — farme. Ako hočete postati samostojni, tedaj si kupite zemljo v slovenski naselbini Crivitz, Wis. Ne dajte se zapeljati in ne idite tja, kjer ni Slovencev. Tukaj je več rodbin iz Vaše domovine, torej pridite v Crivitz in obiščite rojake; vprašajte jih kako so zadovoljni in šele potem si kupite svet, ko se prepričate, da imate prijatelje tukaj.

Tukaj kupite svet od lastnika, ki vam ga izroči vsaki čas s čistim zemljiško vknjiženem prepisom.

Naše cene so nižje kot kjsersibodi drugod, in to zaradi tega ker mi prodajamo svojo lastno zemljo.

Mi vam povrnemo vozne stroške ako svet kupite, tedaj pridite v Chicago, od koder vas naš zastopnik privede na svet in vam razkaže krasno lego istega.

Cena akterju \$8.00 do \$30.00.

Lastnik: THEO. KERSTEN.

N. PIKLOR,

1526 W. 21st Street.

CHICAGO, ILL.

ATLAS BREWING CO.

služe na dobrem glasu, kajti ona prideluje najboljše pivo iz češkega hmelja in izbranega jočmena.

LAGER | MAGNET | GRANAT

Razvažajo pivo v steklenicah na vse kraje.

Kadar otvorijo gostilno, ne zabi se oberniti do nas, kajti mi te bomo zadovoljili.

RAZNO IN DRUGO

KRANJSKO.

Brzovlaki na progi Ljubljana. Novo mesto - Črnomelj - Metlika - Karlovec. C. kr. vodstvo državnih železnic v Trstu je dobilo nujni naloga, da mora takoj izdelati načrt za zboljšanja temeljna železniške proge Ljubljana—Novo mesto, da bo ta proga sposobna za promet brzovlakov. Potrebna dela morajo biti izvršena do otvoritve Belokranjske železnice, to je do 1. maja 1914.

Nezgodna pri streljanju z možnarji. Dne 26. m. m. so pripeljali v pozni večerni uri v ljubljansko deželno bolnišnico 15letnega Petra Bidoveca iz Zaloga pri Goricih, ki se je smrtno ponesrečil pri streljanju ob priliki škofovega sprejemanja v Goricih nad Kranjem. Obraz ima ves razžgan in ranjen, težko, da bo še kdaj videl. Tega so prepeljali v bolnišnico, drugega, ki se je še bolj ponesrečil, so pustili doma in je malo upanja, da sploh ozdravi.

Otrok je zgorel na pašniku. — Delavčeva žena Marija Jerala na Koroški Beli je potrebila pašnik in zažgala kup plevla in dračja. Pri ognju so ostali njena petletna rejenka Ivana in njena sinova, eden 3, eden 5 let star. V odsotnosti žene se je vnela dekletu obleka, pri čemer je dobilo dekle vkljub takojšnji pomoči tako težke opekline, da je drugi dan v silnih bolečinah umrlo.

Smrtna nezgoda na paši. Dne 21. m. m. so na paši zakurili pastirji in se gredli pri ognju. Pri ognju je bila tudi 11letna deklica Jožefa Mikuža iz Rakitne. Deklici se je naenkrat vnela obleka, začela je bežati in je bila precej v ognju ter se tako hudo opekla, da je koj umrla.

Vol je usmrtil pastirja. Dne 22. m. m. je vol med potjo iz paše domov usmrtil pastirja. 11letnega dečka Jakoba Fabičiča iz St. Vida pri Vipavi. Vol je dečka stiskal v zid na ozki poti in vsega presuval, da je revček nezavesten obležal. Ko so ga domov presneli, je nekaj ur pozneje vsled smrtnih ran izdihnil.

Smrt žganjarja. V gozdu pri Skoflci so nedavno našli mrtvo truplo Jožefa Florjančiča, rojenega leta 1857 v Perovem v grosupeljski občini. Florjančič je bil znan pijanec in že več let ni hotel delati. Pri truplu so našli veliko steklenico žganja. Zločin je izključen in je Florjančiča najbrže umorilo žganje.

Novice z Viča. Viški frančiškanski patri bi najrajše kar čez noč napravili Vič popolnoma klerikalen. Zloglasni župnik Čampa je pred procesijo obvestil viškega župana Oblaka, da se ne sme drugače udeležiti procesije, da odloži prej predsedniško mesto Ciril-Metodove podružnice za Vič-Glinec. Občinski odborniki, v kolikor so liberalci, z županom na čelu, so zato izostali od procesije. Za liberalce je to nauk, naj ne tišče za cerkvenim banderom! Pri procesiji je bila še druga sitnost. Klerikalna godba je štrajkala. — Kapelnik godbe je pater Ferdinand, ki je pri izkušnji, da pokaže svoje obširno prirodopisno znanje, imenoval nekega godea osla. Zato so se godeci ves teden kujali in patri so lepo pohlevno hodili od enega do drugega in jih prosili sodelovanja pri procesiji. — Hudomušni ljudje po Viču govore, da bo na Viču otvorena nova božja pot — novi Betlehem. Glavno vlogo je igrala neka Marijina devica, sv. Jožefa znan devičar in igra je bila tako naravna, da se je rodilo sedaj dete.

PRIMORSKO.

Starostna preskrba v Avstriji. Dne 23. m. m. so našli 68letnega starčka Josipa Zideriča iz Šent Polaja med skalovjem mrtvega. Ko je šel nabirat suhljadi za kurjavo, mu je gotovo izpodletelo, padel je in se ubil. Ležal je tam dva dni, preden so ga našli. Nesrečni starček je tolkel gramoz, da se je s tem preživljal na stara leta. Tako skrbi Avstrija za starostno preskrbo starčkov!

Župnik iz Čepovana, g. Valentin Pirc, je stal one dni v Gorici pred okrajno sodnijo obtožen žaljenja časti, storjenega gospodini Ljudmili Mleknuš, učiteljici v Lokoven, katero je podil iz zakristije brez vsakega vzroka na tak način, da jej ni ostalo drugega nego poiskati si zadoščenja

pred sodnijo. Župnik Pirc je bil obsojen na 48 ur zapora.

Samomor krčmarice. Te dni so našli v Gorici 54letno krčmarico Elizabeto Jugovo na Tržaški cesti št. 12 obešeno v kleti. Hoteli so ji pomagati in poklicali so tudi zdravnika dr. Mompurgo, ki pa je le mogel konstatirati smrt. Viskela je najmanj že dve uri. Kaj jo je pognalo v smrt, ni znano; eni pravijo, da so jo družinske razmere gnale v smrt, drugi pa, da se je zmešala ter da se ji je zmešanost poznala dlje časa. Pokojna se je poročila z Jugom kot vdova Grusovinova.

Stavka pristaniških delavcev v Trstu. V Trstu stavka sedaj v celnem okoli 4000 pristaniških delavcev, ki se trudi to pogubonosno razmerje urediti. Na zborovanju, kateremu je predsedoval Cosulich je stavil zastopnik Lloyd predlog, da bi "Dalmacija" izlagala svoje parnike s fakini Lloydove družbe. Toda glede tega pogovora se zborovalci niso mogli sporazumeti. "Dalmacija" bo izločila parnike s 60 slovenskimi delavci. Lloyd pa si bo pomagal z delavci drugih ladij. Stavkujoči ne odnehajo od svojih zahtev in to razmerje, ki postaja vedno bolj napeto, postaja tudi vedno bolj nevarno in pogubonosno za vse parobrodne družbe, ki trpe veliko škodo, škodo pa trpi tudi splošen promet in trgovina.

KOROŠKO.

Požigalci groze. V okolici Šentvidja, kjer se je pojavil v zadnjem času sumljivo velikokrat požar, so dobili razni posestniki grozilna pisma, v katerih se jim obeta, da se jim v kratkem požgo hiše. Pisma imajo različne pisave, kar znači, da se je morala pojaviti v okolici silno nevarna družba požigalcev. Žandarmerija je uvedla strogo preiskavo.

Ponesrečen železničar. Na celovškem kolodvoru je padel pod neko lokomotivo, ki je premikala vozove, premenjevalec tirov, 41letni Wenischimmel. Stroj mu je odrglal levo nogo. Smrtno ranjenega so odpeljali v bolnišnico. — Mož je oženjen in ima 5 nepreiskrbljenih otrok.

Ljubosumen ženin. V gostilni Raimund v Beljaku je napadel brivski pomočnik Rudolf Vakanjec, doma iz Monostora na Ogrskem, gostilničarko vdovo Janach, s katero se je mislil poročiti. Prepir in pretep je povzročila ljubosumnost. Ko so gosti zasliali iz kuhinje klice na pomoč so šli v kuhinjo in videli kako je Vakanjec svojo nevesto davil. Iztrgali so ga od nje in ga peljali v gostilno. V gostilni je potegnil Vakanjec samokres in je petkrat ustrelil. En strel je zadel pekovskega pomočnika Josipa Gašperja v ramo, drugi strel je prestrelil strojniku južne železnice Antonu Heidmanu ovratnik na suknji in ga malo oprasnil, ostali trije strelji pa niso zadeli. Končno so gosti nasilneža ukrotili in ga izročili policiji, ranjenega Josipa Gašperja pa so odpeljali v bolnišnico.

Nesreča v tovarni. V tovarni za železo in jeklo v Borovljah je dobil na dosedaj še ne pojasnen način delavec Rupert Dovjak tako hude opekline po celem hrbtu, po nogah in rokah, da so ga morali odpeljati v bolnišnico. Mož bo težko okrevl.

Cestni rop. V šentvidski okolici sta napadla dva neznanca roparja oskrbnika Knapičevega, ga strašno pretepla in mu ukradla uro in denarnico.

Iz strahu pred kaznijo se je obesil v Beljaku kočijaž Jernej Ručnik, ker je poneveril svojemu gospodarju Brunnerju 37 K.

ŠTAJERSKO.

Iz Celja. (Vlom na celjskem južnem kolodvoru.) One dni po noči je nekdo vlomil na tukajšnji postaji v tovarne vozove, ki so bili vsi z blagom napolnjeni. Okrog 2. ure je z veliko spretnostjo nemotoma odprl 13 vozov in iskal dobička. Ker ni bilo nič zanj pripravnega, zato ga je hudo razjezilo in je poškodoval mnogo zaobjev, razrezal mnogo blaga itd. Naposled je našel zaboj koles in si na vsa jezo pridržal eno izmed boljnjih. Takoj zjutraj je začela poizvedovati policija in žandarmerija, ki je sled kmalu zapazila, vendar tatu še ni mogla takoj prijati. Naposled se je krožništvu posrečilo prijeti vlomilca v osobi Petra Bonaja, delavca v Zagradom pri Celju.

Iz Pragerskega. V Cirkoveh so našli v potoku Črncu mrtvo neko

55 do 60 let staro, siromašno oblečeno žensko. Identitete niso mogli dognati. Pokopali so jo na cirkovškem pokopališču.

RAZNO.

Verska blaznost na Japonskem. Strahotno dejanje je izvršilo deset budističnih duhovnikov v samostanu v bližini Tajhokuja, glavnega mesta japonskega otoka Formoza. Verski fanatizem teh mož, ki so že dolgo časa pretrgali vse občevanje z zunanjim svetom, se je izpremenil v versko blaznost. Zažgali so svetišče in poskakali v ogenj, zraven so pa molili, da pridejo tako popolnoma očiščeni na oni svet. Zgoreli so ob živem telesu, ne da bi le zinili od groznih bolečin.

Kmetiška svatba. V provinci Hanover je bila pred kratkim kmetiška svatba, na katero je bilo povabljenih 600 oseb. Pojedli so: 2 vola, 4 prašiče, 150 kokoši, 200 maslenih pogač in še kup tort. Popili so 10 hektolitrov piva in 250 litrov žitnega žganja.

Ostudna stava. Te dni sta dva kmečka fanta v vaški gostilni v Altenmarktu ob Isperi napravila brezmiselno stavo, Luger je ujel na polju krastačo in jo prinesel v gostilno. Nato je stavil z Lazarjem, da bo krastačo živo pojedel. Stavila sta za deset kron in pet litrov piva. Gostje so smatrali nezmyselno stavo pijanih fantov za slabo šalo. Ali Luger se je takoj pripravil k ostudnemu obedu in je res pojedel nekaj delov žive krastače. Pa kmalu mu je postalo slabo in ko je izpil še liter piva, se je zgrudil in zviljal od bolečin. Čez pol ure je bil mrtev, vkljub temu, da je bila zdravniška pomoč pri rokah.

Zvišanje prevoznih cen v Ameriko. Z Dunaja poročajo, da je zvišala družba Canadian Pacific prevozne cene v Ameriko na medkrovju od 105 kron na 140 kron. Sedaj bodo tudi druge parobrodne družbe zvišale cene. Vzrok zvišanja je velikanski naval izseljenec.

Dvojni samomor. Na Dunaju so našli v okrožju Pratra v neki zaklenjeni sobi ustreljeni 37letno Leopoldino Filipovo in 26letno Marijo Marholdovo. Dekleti sta bili dobri prijateljici in sta izvršili skupno samomor. Vzrok samomora še ni znan.

Nemški dreadnought v pesku. Nemški dreadnought "Albert" je nasel v nekem danskem pristanišču že drugič na pesek. Pogreza se vedno bolj, pristanišče je skoro popolnoma blokirano. 12 najmočnejših parnikov se trudi, da bi ga premaknili, toda do sedaj niso dosegli še nobenega uspeha.

Nesreča na vojaškem strelišču ruske pomorske artilerije. Iz Petrograda poročajo, da se je razlehel na vojaškem strelišču pomorske artilerije šrapnel (75 mm), pri čemer je bil ubit krmar, težko in lahko ranjenih pa je bilo okrog 100 topničarjev.

Usoda avstrijskih dosluženih vojakov. Zelo patriotičen dunajski list "Deutsches Volksblatt" piše: "Prišel je k nam star, slep mož, ves sestradan. Tresel se je od slabosti po vsem telesu in prosil pomoči. Bil je nadlovec v avstrijski armadi in služil 12 let, osem mesecev in štiri dni v aktivni vojaški službi. Vojskoval se je na Češkem in v Dalmaciji. — Iz Dalmacije ima tudi srebrno medaljo za hrabrost, ker se je odlikoval 7. novembra 1869 ob priliki upora v južni Dalmaciji v bitki pri Lapčiču. Kako skrbi država za tega moža, ki je tako dolgo služil domovini in ki je sedaj za delo popolnoma nezmožen? C. kr. vojno ministrstvo, ki plačuje 617 upokojenim generalom na leto kron 6.044.429 (na 500 aktivnih vojakov pride po en upokojen general se je 26. februarja 1913 zavzelo za uboga bivšega nadlovec in mu priznalo sledeče oskrbinske pristojbine: vsak dan 15 vinarjev, na leto terej 29 kron 25 vin. Da bi mož ne prošil še kakšne podpore, mu je vojno ministrstvo v dopisu, s katerim mu prizna ono miloščino, naznanilo, da bi tudi prošnja do cesarja ostala brezuspešna. Dalje so mu tudi naznanili, da če bi šel v civilno bolnišnico, ne bi ministrstvo prevzelo nikakršnih poplačil za oskrbo in zdravlila in da mu ne more poravnati transportnih stroškov, če bi prišel v vojaško bolnišnico." Vsak dostavek je pač nepotreben.

Glas Svobode stane \$2.00 za leto.

Če hočete zgubiti prijatelja, posodite mu denar! Kedar prosil, zlata usta nosi, Kedar vrača, hrbet obrača!

Takih dobrih prijateljev je jako malo. Ako se hočete izogniti neprili kam zaradi posojila denarja takim nepačnim prijateljem in če ne morate zgubiti svojega denarja tedaj naložite svoj denar obrestonosno na varno banko. Če to storite se vam ni treba bati, da bi vam ga tatovi ukradli ali ga pa ogenj vničil. Vloge prijemamo od \$1.00 naprej. Iz malega raste veliko. Isto tako vljudno vam postrežemo kedar prinesete samo en dolar, kot če bi prinesli več. Od vloge plačamo 3% obresti na leto. Obresti so plačljive vsakega pol leta. — Pričnite hraniti še danes.

Ameriška Državna Banka

1825—1837 Blue Island Ave. Vogal Loomis St., Chicago, Ill.

HRANITELJICA VLADNIH POŠTNIH VLOŽKOV. GLAVNICA IN VLOGE \$1.850.000.00

JAN KAREL, predsednik,

J. F. ŠTĚPINA, blagajnik.

Uradne ure so od 8.30 dopoldne, do 5.30 popoldne, ob sobotah do 9 ure zvečer, ob nedeljah pa od 9 dopoldne do 12 ure opoldan.

Denar pošiljamo v Evropo po veliko nižjih cenah kot pa pošta. Govorimo vse slovanske jezike.

SLOVENCIM, KI HOČETE BITI POŠTENI POSTREŽENI: obračajte se do

Kaspar Državne Banke

Zanesljiv bančni zavod, pod DRŽAVNIM nadzorstvom.

Sprejema denar na hranilne vloge in plačuje 3% od vsega vložnega denarja. Denar se vzdigne brez odpovedi. Slov. Narodna Podp. Jednota vrši svoj denarni promet potom Kaspar Državne Banke.

VSAKA IZGUBA NEMOGOČA!

Kaspar Državna Banka pošilja DENARJE V STARO DOMOVINO. Ravnotako drafte na vse dele sveta po kurznih cenah. Denar izplačan najhitreje. K. D. Banka stoji v zvezi z najbogatejšimi slovanskimi bankami v stari domovini.

Na milijone kron je bilo poslanih v Avstro-Ogrsko monarhijo in v druge dele sveta potom te banke, in nihče ne more reči, da se mu je cent izgubil. Varnost, točnost in hitrost je naše geslo.

Na denarne pošiljave izven Chicago se polaga največjo pozornost, in je denar tist dan odposlan, ko ga mi prejmemo. Vse izven Chicago poslane denarje se naj pošilja skozi "Post Money Order" ali skozi zanesljive banke. MENJALNICA TUJEZLIMSKEGA DENARJA.

KASPAR DRŽAVNA BANKA PRODAJA parobrodne listke za vse najboljše premorske družbe po kompanijskih cenah.

Pišite v slovenskem jeziku. Potniki, ki potujejo potom Kaspar Državne Banke so v najboljših rokah. V New Yorku pričakuje potnike zanesljiv bančni zastopnik in spreme ljudi na ladjo in poskrbi za priljago, s čemur se potnikom odvzame velika skrb in delo.

KASPAR STATE BANK

1900 BLUE ISLAND AVE., CHICAGO, ILL.

Ovirano delovanje

Naše vsakdanje delo bi moralo biti tako upeljano, da se vzdržimo aktivni in da na ta način porabimo ves čas in vso našo zmoglost. Na ta način ostanemo zdravi in močni. Nikoli ne smemo dopustiti, da bi kaj oviralo naše organe pri njih delu, kar bi bilo našemu celemu telesu v škodo.

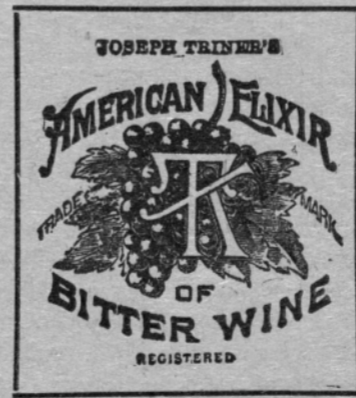
Toda celo največja skrb ne more včasih preprečiti, da se ne bi naši organi vlenili ali pa popolnoma prenehali delovati. Zgodi se, da se želodec brani sprejemati hrano ali morda vsaj ne sprejema toliko hrane, kolikor je potrebuje telo. Včasih tudi jetra ali čreva ne delujejo in posledica je zaprtje. V takih slučajih, kjer so prizadeti prebavni organi, je najboljšje zdravilo

Trinerjevo ameriško zdravilno grenko vino.

Isto bo izčistilo ves sistem, brez kakih bolečin ali neprilik. Ojačilo bo tudi

prebavne organe in poleg istih tudi celo telo. Isto bo:

USTVARILO DOBER TEK
POVEČALO RAZKROJITEV IN
ODSTRANILLO ZAPRTJE,
NOTRANJE BOLEČINE IN KRČ,
GLAVOBOL, ZLATENICO,
KOLCANJE IN BLJUVANJE.

Isto bo pomoglo v vsih takih boleznih pri katerih trpi želodec in vsled katerih zgubimo apetit, smo zaprti ali se čutimo slabo. To zdravilo želimo priporočati za slučaj nervoznosti, povzročeni vsled neprebave in za ženske nerednosti, povzročene vsled kroničnega zaprtja.

Za dobiti v lekarnah in pri

JOS. TRINER

1333-1339 So. Ashland Ave.

Chicago, Ill.

VABILO

na plesno veselico, katero priredi društvo sv. Barbare št. 68 K. S. K. J. v Westmoreland City dvorani.

Začetek točno ob 6. uri zvečer 28. junija.

Vljudno vabimo vse rojake in rojakinje, posebno vse sosedna društva, da se naše veselice polnoštevilno udeležijo; v enakih slučajih bo tudi naše društvo pripravljeno na pomoč.

Vstopnina za moške \$1.00

Ob enem naznanjam članom našega društva, da smo pri zadnji seji sklenili da daruje vsak član \$1.00 v društveno blagajno, ako se ne vdeleži veselice. — To velja za vse člane, tudi one, ki so oddaljeni. Izvzeti so le bolni člani.

Društvena blagajna je prazna, zaradi izplačevanja bolniške podpore in isto tudi vsak zahteva, bodisi v bližini ali oddaljeni. Toraj rojaki in rojakinje na svidenje 28. junija. Bodimo složni in pokazimo drugim narodom, da smo v resnici vsi in eden za vse.

Za dobro postrežbo, izvrstno zabavo, pijačo in prigrizek skrbel bo odbor.

Franco Kastelic, preds.

VABILO

na plesno veselico, katero priredi društvo št. 123 S. S. P. Z.

v korist društvene blagajne v Detroit, Mich.

v soboto 21. junija točno ob 6 uri zvečer v dvorani g. Demschaka na vogalu Jefferson in Anderson cesta.

Vljudno vabimo vse rojake in rojakinje, sploh društva, da se v polnem številu udeležijo omenjene veselice, enkrat Vi nam drugič mi Vam.

Toraj s prijateljskim namenom na pomoč, upamo da ne izostanete, za vse potrebno preskrbi in vlijudno vabi ODBOR.

Društvo št. 71 S. S. P. Zveze v Marianna, Pa.

vlijudno vabi rojake in vsa sosedna društva na vrtno veselico z razvitjem zastave

— 4. JULIJA. —

Vstopnina \$1.00 za moške, ženske proste. Za točno in dobro postrežbo jamči ODBOR.

Vabilo na veliko društveno slavnost,

katero priredi Slovensko Delavsko Podporno in Penzijsko Društvo št. 9 v Skidmore, Kansas, kot razvite nove društvene zastave

DNE 29. JUNIJA 1913.

Po razviti zastave se vrši prosta zabava, h kateri se tem potom vabi vsa sosedna društva in rojake, da se odzovejo vabilu. Vzemite električno karo in izstopite na št. 10, potem se koraka eno miljo zapadno do nas. Vstopnina 25c za moške, ženske proste. Za točno postrežbo bo skrbel ODBOR.

VABILO!

Vse tukajšnje Slovence in Slovenke vlijudno vabimo na veselico, katero priredi društvo

"Mirni Slovenec" št. 61 S. S. P. Z. v dvorani sobrata Martin Železnikar na Boliver Road Barberton, O.

DNE 21. JUNIJA TOČNO OB 6. URI ZVEČER.

Igrali bo slovenski "orkester" obstoječ iz trih izvrstnih igralcev iz Akrona, O. Tudi ječmenovca in dobrega prigrizka ne bo manjkalo.

Na svidenje torej!

Zakaj bi se tudi mi delavci enkrat skupaj ne razveselili in si otresli vsaj za trenutek skrbi in težav. Za odbor:

Frank Levstek, tajnik.

Celoletna naročnina na "Glas Svobode" je \$2.00 (dva dolarja).

POSLEDICE MEZDNIH PREISKAV.

V Boston department prodajalni dobiva lepa Ernestina, dobro vzgojena, osemnajst let \$5 tedenske plače. Sorodniki ji so pomrli. Živi v najemni sobi, za katero plačuje \$1.50 na teden. V isti sobi pere in gladi svojo obleko; na delo hodi brez zajtrka. Semtertje povzije kak banano. Za južno plača 10 časih 15, za kosilo pa 20 do 25 centov in v takem razpoloženju je Ernestina delala in živela nad eno leto. Ernestina je še otrok in kot otrok se že mora ekonomično boriti in preživljati s pet dolarji na teden.

Taka je ta realna pripoved o življenju mladega neizkušene bitja. To torej ni fikcija temveč goli fakt. In je eden izmed sto in sto enakih slučajev, ki se ga le mimogrede omenja. 15.278 žensk in deklet je, ki delajo v podobnih prodajalnah v Chicagi, in ki s svojim stradanjem kopičijo milijone in milijone dolarjev premoženja leto za letom samopasnim odernom, ki veljajo med nevednim ljudstvom za vzgledne filantropice. Drugi slučaj:

Annie je s svojim očetom, dvema bratoma in eno sestro živela v neki stranski smrdljivi ulici. Dohajala je \$2.50 tedenske plače. To je trpelo nad eno leto in pol, nato je po mukotrpni boleznici oče umrl. Leto potem je prominul eden od bratov in ne dolgo za tem je jetika rešila drugega brata in sestro. In vsi ti ljudje so se preživljali od \$2.50 na teden, razun kar so jim dobri sosede darovali, ki so po razpadu njih doma vzeli tudi Anico k sebi.

Sedaj dela Annie istotako v department prodajalni s tedensko plačo \$6. Njena službena pola pa kaže zelo nestanovitno delo, tako da komaj po \$3.20 na teden dobi; med tem ko plača za hrano in stanovanje \$4.85 na teden. Na vprašanje, kako mora plačati več kot zasluži, se je reva sesedla in pričela jokati.

Sedaj st naj na vsak sam zračni grozodejstva, ki so skrita za temi podatki in jih potem primerja z enakimi slučajmi na okolu in okolu po širni — po enakopravni, svobodni in napredni — Ameriki. Zaključek bo brezdvomno imel: nesramno izžemanje, nesramno pobijanje in nesramno izkoriščanje ter nesramno morjenje nedolžnih žrtev od nesramni industrijni kompetaciji za vsegamogočim \$. In če se take nesramnosti dogajajo v Chicagi, kakke nesramnosti se dogajajo še le po južnih krajih naše slavne republike, kot n. pr. v Massachusetts, kjer nesramna kompucija najlepše evete.

Ali naj nadaljujemo s podobnimi slučajmi izvestja državne preiskave? Ne, ker se nam od nesramnosti, ki se dogajajo, želodec obraba.

Preiskava pravi dalje, da nizke plače niso omejene na delo žensk in otrok in v obče ne na delavce drugih držav. Največja obtožba napram modernega industrializma je dokaz statistike, ki pravi, da na milijone mož, žen in otrok je, ki delajo v mestih in trgih po deželi za plačo, s katero se ne morejo preživljati. So delavci slabega zdravja pa so stalno zaposleni, ker morajo živeti, toda preživljati se s tako plačo nemorejo, kar pomenja da gladu polagoma umirajo.

Kaj je s tisoči delavci, ki tako skoz leto ginevajo in s tisoči, ki jih nadomestujejo pa delati morajo za vsako ceno?

Dobrodne družbe, verske sekte in drugi taki jezički se ne brigajo za plače delavcev in ne za draginjo, ne za bolnišnice, ne za norišnice in ne za ječe in ne za degeneracijo.

Dobrodne družbe sestojče iz milijonarjev, kaj njih briga delavstvo. Razine verske sekte oziroma njih uradniki se pripravijo za nadvlado državnih institucij med seboj in ko se tega naveličajo padejo po socialistih, svobodomislih, liberalnih in narodnjakih, češ, oni so krivi vsega tega, ker ko bi teh ne bilo, ne bilo bi tudi takih nesramnosti.

Poleg tega pa gre delo naprej. "Industrija" prosperira. Cene živilom se redno višajo. Delavstvo strada in sistematično vrejeno namira. Poročilo državne preiskave pa vprašuje in vprašanja stavlja.

kot oni, ki mu ni mar pomagati, namreč:

"What should be done? Or, rather, what can be done?"

IZ ZGODOVINE.

Vzrok vseh vstaj na Filipinah so bili katoliški patri.

Revolta leta 1744 naj služi za zgled vseh revolt na otoku. Tega leta je nek duhovnik pustil aretirati vse svoje župljane kot zločince zato, ko k maši niso prišli. Eden izmed prizadetih župljanov je v tem času umrl in duhovnik mu je odredel vse pravice pokopati ga, še truplo umrlega ukazal je vreči na zemljo, kjer naj gnije in se peče na soncu pred lastnem stanovanjem. Brat umrlega je organiziral tropo nezadovoljnejev, prijel duhovna in ga umoril, na to je uredil tropo v vstajno armado, ki je zavzela otok ter ga samostojno vladala 35 let; še le ko je spanska vlada obljubila, da iztira jezuite iz otoka, so se podvrgli. Kratkovidni domačini so se podali, divji jezuiti so pa tudi ostali in razmere se niso nič na boljše spreobrile — poročne ceremonije so bile tako drage, da reveži niso zmogli, da bi plačali zahtevano svoto. Domačije razdrapane, družinske razmere razbite od gladnih nikdar sitih farjev; mlilice pokapat farji niso hoteli, predno se jim je plačala neznošna visoka svota; da o izobrazbi ne govorimo. Tem neznošnim razmeram je sledilo šest zaporednih vstaj; predno so iztirali tiranske frajerje.

Ali se je potem še čuditi, ko rimokatoliška cerkev si nemore več podvreči Filipinskih otokov iz katerih jo je gladno in do kosti izmozgano ubogo ljudstvo iztiralo, in da sedaj prosjači in moledva okolu gotovih ljudi v Washingtonu, da bi se jim zabranila svobodna in samostojna vlada?

"Edina zveličavna cerkev se nikdar ne spremeni."

Štiristoštiriinštirideset let je minilo, ko je "sveta inkvizicija" rimokatoliške cerkve, devico Orleansko Joan of Arc obsodila in proglasila za copernico, ki je v zvezi z hudičem. Inkvizicijska tribuna, ki jo je sodila je sestojala iz 62 duhovnov in škofov, večinoma iz Pariza — iz mesta najbolj cerkveno modrih ljudi na Francoskem. Inkvizicijska tribuna, je obravnavala več tednov in končno obsodila žensko ter jo proglasila kot državni in cerkvi nevarno copernico, ki občuje s samim luciferjem, končno jo postavila na glavo in škof Beauvais jo je izobčil iz cerkve in preklel; nato jo so 30. maja 1431 v Rouen na grmadi sežgali.

In sedaj jo je ista cerkev potegnila iz dna pekla, kamor jo je bila takrat vrgla in preklela, jo prenesla, jo blaženim proglasila ter v neseba na desno stran boga očeta posadila in sedaj jo ves katoliški svet moli kot svetnico — humbug!

Za vroče dni.

Prejeli smo od g. Mihaela Paučnik iz Jenny Lind, Ark. pismo, katero je vredno da ga ponetisemo. On piše sledeče: "Prosim pošljite mi dvanaest steklenic Triner ameriškega zdravilno grenkega vina. Tukaj postaja precej vroče in v tej vroči sezoni ga ni bolj šega zdravila. Če imate slab tek zato navadno zadostuje nekoliko rednih požirkov pa je zopet vse v najlepšem redu". Ta nasvet je prišel pravočasno, zato je zelo važno da se drži, skoz vroče poletne mesece, prebavne organe na dobro delavni podlagi. In to bo Trinerjevo ameriško zdravilno grenko vino storilo za vas. Ono bo vredilo delo vašega želodeca in črev, dalo vam bo dober tek in branilo telo pred slabostmi. V lekarnah. Jos. Triner, 1333 — 1339 S. Ashland Ave., Chicago, Ill. Vsaka družina bi morala tudi vedno pri roki imeti Trinerjev Liniment. Raztanjšen z vodo ali pa z oljkem (Olive) oljem, je izvrsten za kožne bolezni od vročine povzročene.

(Advertisement)

PROŠNJA!

Vse naše cenjene zaupnike in zastopnike, ki so imeli ali še imajo za razpečavo naše knjige "Škof proti župniku", najvljudneje prosimo za obračun, da uredimo naše knjige. Uprava Gl. Sv.

Pridi v Crivitz v državo Wisconsin in postani moj sosed.

Tukaj je toliko dobrega in lepega od tega kraja za povedati, da bi Vam svetoval, če osebno sem pridete, da si lego in dobrote kraja ogledate ter tu živete Slovence obiščete, kateri Vam bodo razložili, kakšen razloček je živeti v mestu ali pa v zdravim in rodovitnem kraju na lastni farmi. Jaz imam tukaj silno rodovito zemljo in lepa letovišča, ki ležijo ob jezerih in tekočih vodah; blizo dobrih šol in izvrstnih cest. Naša železnična zveza je najboljša, kar si jih moremo želeti, in moj svet leži blizo nje. — Tukaj zori grozdje in raste razno sadno drevje prav dobro in je že zasajenih nekoliko vinogradov in sadovnjakov. Divje grozdje raste tukaj povsod po vsem kraju, kar pomeni, da je kraj ugoden za vinogradništvo. — Crivitz sam na sebi je majhno in lepo mesto ter ima veliko prihodnost; že sedaj so tu manjše tovarne in velika skladišča, kjer farmerji svoje pridelke vsaki čas lahko prodajo za gotov denar.

Kupi si farmo da bodeš neodvisen.

Jaz Vam prodam 40 akrov izborne zemlje za zelo nizko ceno, in ko kupite Vam je potreba samo \$100.00 na kup plačati a ostalo kupnino znate plačati po obrokih v 8 do 10 letih. Torej pridite in postanite samostojni farmerji v prosti naravi, bodite sami delodajalec svoji rodbini, da bodeste srečno in veselo skupaj živeli. Le na ta način si priskrbite ugodno življenje za stare dni, da bode z zadovoljstvom zrl v minulost ter brez skrbi za bodočnost svojcev čakali trenutka, ko Vas večna sila pokliče v boljšo večnost!

Sedaj je cena zemljišča akter \$12 do \$30 in čez. — Ko pridete v Chicago, Vas na kolodvoru pričaka moj zastopnik, ako popred naznanite kedaj in s katero železnico se od doma odpeljete, ter Vas privede k meni v Crivitz, kjer Vam bom zemljo razkazal. Jaz prodajam edino lastno zemljo in nisem nikakoršen agent, katerem je le na tem ležeče, da svoj "komišen" dobi, brez vprašanja je li potem kucep zadovoljen ali pa ne. — Jaz Vam izročim čisto zemljiško-knjižno listino in Vam jamčim, da bode povsem zadovoljni.

Pišite na mojega zastopnika v Chicago in ga osebno obiščite. S pozdravom

THEO KERSTEN, lastnik

N. PIKLAR, 1526 West 21. Street, Chicago, Ill., zastopnik in prodajalec.

Pišite po mojo slovensko knjigo o zemljičih in farmah, tam bode vse našli, kar želite znati.

50,000 KNJIŽIC

Pove kako zamorete ozdraviti doma.

Vsak možki, katari je bolan, bi moral pisati po to zanimivo brezplačno knjižico. Vredna je \$10.00 vsakemu bolnemu možkemu. Ta knjižica pove zdravemu človeku, kako se je treba čuvati bolezni. Mladenč, kateri je na potu, da se oženi, bo profitiral, ako čita to knjižico. Ako trpite na želodčnih teškočah, bodisi na slabi prebavi ali na zaprtju, ali na jetrih, drobu, ledvicah ali mehurni bolezni, slabih živilih, izgubljeni moči, nočnem gubitku ali na impotenci; zastrupljenju krvi ali sifilis, skrofuli, nečisti krvi; kapavki (triper) ali na kateri drugi spolni bolezni, ki je dobljena pred kratkim; ako ste slab, nervozen, melanholičen, vedno utrujen in telesno potrt, ali ako trpite na posledicah razuzdane mladosti, revmatizmu ali na kateri drugi možki bolezni — ta knjižica vam pove, kako zadobiti hitro in stalno zdravje tajno in privatno na vašem domu. Pove razumljivo kakaj trpite in kako zamorete ozdraviti. Vsebuje take stvari, katere bi moral znati vsak možki, mlad ali star, reven ali bogat, samski ali oženjen, bolan ali zdrav in kateri bi se moral tudi ravnati po teh stvareh. Dobri nasveti, ki ji najdete v tej knjižici, so velike vrednosti. Ako se ni drugim zdravnikom posrečilo ozdraviti vas, ne plašite se radi tega — ne obupajte, temveč pišite še danes po ta knjižipot k zdravju.

POŠLJITE KUPON ZA BREZPLAČNO KNJIŽICO ŠE DANES.

Štem, da nam pišete, nimate niti najmanjših obveznosti napram nam. Mi ne pošiljamo nobenih zdravil poprej, dokler nise naročena in plačana. Poštnino za knjižico plačamo mi in pošljemo jo v navadnem zaprtem zavrtku, tako da nihče ne ve, kaj je notr.

DR. JOS. LISTER & CO., AUS. 801, 208 N. FIFTH AVE., CHICAGO, ILL.

Gospodje! — Pošljite čimprej vašo brezplačno knjižico na vaše stroške. Razume se, da s tem jaz nisem niti malo obvezan; napram vam gleda kakšnih stroškov.

Ime.....

Naslov.....

GOSTILNA

kjer je največ zabave in največ vžitka za par centov s biljardom miso na razpolago. Vse to se doč v gostilni

John Košiček

1807 S. Centre Ave. Chicago, Ill.
Telefon Canal 1439.

Kadar ne morete dobiti pravega Richtera Pain Expellerja od vašega lekarnarja, potem pišite na F. Ad. Richter & Co., 74-80 Washington St., New York, N. Y.

Knjiga

"ŠKOF PROTI ŽUPNIKU,"

Spisal na temelju resničnih dogodkov in aktov PAVEL SVETLIN,

bo kmalu pošla. Kdor se torej zanima za to velezanimivo razpravo naj poseže po knjigi. Ista stane 35 centov poštne prosto in jo je dobiti pri

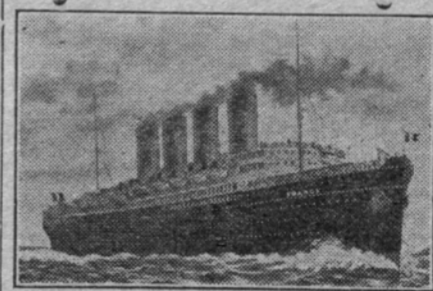
GLAS SVOBODE CO.
3622 W. 26th St. Chicago, Ill.

Compagnie Générale Transatlantique

Iz New York v Avstrijo čez Havre Basel.

Potniki tretjega razreda dobivajo brezplačno hrano na parniških družih, snažne postelje, vino in rasna mesa jedila.

Pristanišče 57 North River
vznožje 15th St., New York City

HITRI POŠTNI PARNIKI odplujejo vsak četrtek ob 10. uri zjutraj

S. S. France nov dvovijak)
S. S. La Lorraine

S. S. La Provence
S. S. La Savoie

Najboljše udobnosti v III. razredu.

Odplujejo vsako soboto ob 3. pop.

S. S. Rochambeau (nov dvovijak)
S. S. Niagara

S. S. Chicago
S. S. La Touraine

Glavni zastop na 19 State St., New York. MAURICE W. KOZMARSKA, glavni zastopnik za zapadu, 139 N. Dearborn St. Chicago, Ill.

Najstarejša slovenska tvrtka

EMIL BACHMAN

1719 So. Centre Ave., Chicago, Ill.

Se priporoča vsim Slovanskim društvam za izdelovanje društvenih znakov, gumbov, zastav in vsakernih potrebsčin. Izdelek je najfinejši in najokusnejši, pri tem pa zelo zmerne cene.

Neštevilno zahval in pripoznanj jamči za pristnost in okusni izdelek naročenih potrebsčin. Pišite v svojem jeziku za vzorce in cenik.

